

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR za rok 2013

Katowice
16 kwiecień 2014

GRUPA FAMUR

mining solutions

www.famur.com.pl

Handwritten signature or initials in blue ink.

SPIS TREŚCI

DANE DOTYCZĄCE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013 DO 31 GRUDNIA 2013	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013	8
DO 31 GRUDNIA 2013	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012	9
DO 31 GRUDNIA 2012	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013	12
DO 31 GRUDNIA 2013	12
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2013	15
1. INFORMACJE OGÓLNE	15
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	23
1) Oświadczenie o zgodności	29
2) Zmiany zasad rachunkowości	30
3) Podstawy konsolidacji	30
4) Inwestycje w podmioty stowarzyszone	30
5) Wartość firmy	31
6) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	31
7) Leasing	31
a) Grupa jako leasingodawca	32
b) Grupa jako leasingobiorca	32
8) Waluty obce	33
a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	33
b) Transakcje i salda	33
9) Świadczenia pracownicze	34
10) Metody wyceny	34
11) Ujmowanie przychodów	35
a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów	35
b) Przychody z tytułu odsetek	36
c) Przychody z tytułu dywidend	36
d) Przychody z tytułu leasingu	36
12) Kontrakty długoterminowe	36
13) Ujmowanie kosztów	36
14) Pozostałe przychody i koszty operacyjne	37
15) Przychody i koszty finansowe	37

16) Koszty odsetek	37
17) Podatki	37
a) Podatek dochodowy bieżący	37
b) Podatek dochodowy odroczony	38
c) Inne podatki	39
18) Rzeczowe aktywa trwałe	39
19) Kombajny	40
20) Nieruchomości inwestycyjne	41
21) Wartości niematerialne	41
a) Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie – Koszty badań i prac rozwojowych	42
b) Oprogramowanie komputerów	42
22) Utrata wartości	42
23) Zapasy	43
24) Odpisy aktualizujące wartość zapasów	43
25) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	44
26) Instrumenty finansowe	45
27) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy	46
28) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe	46
29) Należności z tytułu dostaw i usług	46
30) Pozostałe należności	46
31) Inwestycje w papiery wartościowe i udziały w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych niekonsolidowanych	47
32) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47
33) Rozliczenia międzyokresowe kosztów	47
a) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	47
b) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	47
34) Rozliczenia międzyokresowe przychodów	47
35) Kapitały własne	48
36) Rezerwy	48
37) Kredyty bankowe	49
38) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe	49
39) Zamienne instrumenty dłużne	49
40) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	50
41) Zobowiązania z tytułu postępowania układowego	50
42) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń	50
43) Płatności instrumentami kapitałowymi	50
44) Dotacje	50

45) Zysk przypadający na jedną akcję.....	51
46) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	51
47) Prezentacja w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Przepływów Pieniężnych oraz w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej udzielonych i zaciągniętych pożyczek.....	52
48) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych	52
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY.....	54
4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE	54
5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI	55
6. ZYSK NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	56
7. KOSZTY ZATRUDNIENIA	56
8. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	57
9. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	58
10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ	59
11. PODATEK DOCHODOWY	60
12. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	61
13. DYWIDENDY.....	61
14. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	61
15. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU SPÓŁKI	62
16. WARTOŚĆ FIRMY Z KONSOLIDACJI	63
17. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	64
18. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	66
19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	68
20. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	68
21. AKTYWA FINANSOWE.....	69
22. ZAPASY	69
23. KONTRAKTY DŁUGOTERMINOWE.....	70
24. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO.....	70
25. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE.....	71
26. KREDYTY I POŻYCZKI	73
27. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE	78
28. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	78
29. PODATEK ODROZCZONY.....	78
30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO.....	79
31. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE.....	80
32. REZERWY.....	81
33. KAPITAŁ PODSTAWOWY	82
34. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	82

35. ZYSKI ZATRZYMANE	82
36. SPRZEDAŻ SPÓŁEK ZALEŻNYCH.....	83
37. POŁĄCZENIE SPÓŁEK.....	83
38. INSTRUMENTY FINANSOWE.....	83
39. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	84
40. ZYSKI/STRATY NETTO ORAZ PRZYCHODY/KOSZTY Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	87
41. NABYCIE ORAZ WŁĄCZENIE DO KONSOLIDACJI SPÓŁEK ZALEŻNYCH.....	88
42. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	89
43. DOTACJE	92
44. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	92
45. INFORMACJA O ZNACZĄCYCH TRANSAKCJACH Z KLIENTAMI	92
46. WYNAGRODZENIE INSTRUMENTAMI KAPITAŁOWYMI SPÓŁKI.....	92
47. PROGRAM ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH	92
48. KOREKTA BŁĘDU	92
49. INFORMACJE DODATKOWE.....	92
50. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	93
51. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	95
52. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU	97
53. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	98

DANE DOTYCZĄCE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF

Wybrane dane finansowe	TPLN	TPLN	TYS. EURO	TYS. EURO
	Rok 2013	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2012
	od 01.01.2013	od 01.01.2012	od 01.01.2013	od 01.01.2012
	do 31.12.2013	do 31.12.2012	do 31.12.2013	do 31.12.2012
Przychody netto ze sprzedaży	1 176 417	1 471 509	279 369	352 575
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	207 627	271 806	49 306	65 125
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	224 629	350 981	53 344	84 096
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	207 627	271 806	49 306	65 125
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	277 427	413 055	65 882	98 968
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 138 187	- 193 551	- 32 816	- 46 375
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 119 165	- 74 020	- 28 299	- 17 735
Przepływy pieniężne netto razem	20 074	145 484	4 767	34 858
Aktywa razem	1 549 207	1 563 640	373 555	382 476
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	406 503	633 884	98 019	155 052
Zobowiązania długoterminowe	38 935	115 478	9 388	28 247
Zobowiązania krótkoterminowe	212 330	276 262	51 198	67 576
Kapitał własny	1 142 705	929 755	275 536	227 424
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 142 663	883 944	275 526	216 218
Kapitał zakładowy	4 815	4 815	1 161	1 178
Liczba akcji (w szt.)	481 500 000	481 500 000	481 500 000	481 500 000
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	0,43	0,56	0,10	0,14
Rozwodniony zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	0,43	0,56	0,10	0,14
Wartość księgowa na jedną akcję	2,37	1,84	0,57	0,45
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję	2,37	1,84	0,57	0,45

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

-pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2013 roku (odpowiednio za rok 2012) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kurs ten za rok 2013 wyniósł 1 euro = 4,2110 zł i odpowiednio za rok 2012 roku wyniósł 1 euro = 4,1736 zł

-pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2013 roku 1 EUR = 4,1472 zł; na 31 grudnia 2012 roku 1 EUR = 4,0882

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013 DO 31 GRUDNIA 2013

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	NOTA	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
		TPLN	TPLN
Działalność kontynuowana			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	-	1 176 417	1 471 509
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	3	1 043 897	1 342 619
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	3	132 521	128 890
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		847 138	965 832
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		751 226	852 519
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		95 912	113 312
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)		329 280	505 677
IV. Koszty sprzedaży		15 291	20 904
V. Koszty ogólnego zarządu		112 633	104 901
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)		201 356	379 872
VII. Pozostałe przychody operacyjne		80 770	105 498
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		1 611	435
2. Dotacje		0	-
3. Inne przychody operacyjne	8	79 159	105 063
VIII. Pozostałe koszty operacyjne		57 496	134 390
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0	-
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		18 459	22 364
3. Inne koszty operacyjne	8	39 038	112 026
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)		224 629	350 981
X. Przychody finansowe	9	44 724	44 598
1. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		4 162	242
- od jednostek powiązanych		4 162	242
2. Odsetki, w tym:		32 102	22 335
- od jednostek powiązanych		188	49
3. Zysk ze zbycia inwestycji		0	-
4. Aktualizacja wartości inwestycji		437	-
5. Inne		8 024	22 021
XI. Koszty finansowe	9	28 586	58 189
1. Odsetki, w tym:		12 877	15 240
- dla jednostek powiązanych		375	436
2. Strata ze zbycia inwestycji		0	298
3. Aktualizacja wartości inwestycji		2 389	6 162
4. Inne		13 319	36 489
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI)		240 767	337 390
XIII. Zysk (strata) brutto (XII)		240 767	337 390
XIV. Podatek dochodowy		27 579	49 465
a) część bieżąca	11	40 713	62 910
b) część odroczone	11	-13 133	-13 446
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		0	-
XVI. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		213 188	287 926
XVII. Działalność zanieczana	10	0	-8
XVIII. Zysk netto, w tym przypadający:		213 188	287 918
XIX. akcjonariuszom podmiotu dominującego		207 627	271 806
XX. akcjonariuszom mniejszościowym		5 561	16 112

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres 01.01.2013- 31.12.2013	Za okres 01.01.2012- 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Zysk (strata) netto	213 188	287 918
Inne całkowite dochody:		
Pozycje, które nie będą przeniesione do wyniku:		
Zyski straty aktuarialne	4 290	-739
Razem inne całkowite dochody	4 290	-739
Całkowite dochody ogółem	217 477	287 179
Przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	211 917	271 067
Przypadające mniejszości	5 561	16 112

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013 DO 31 GRUDNIA 2013

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom mniejszościow ym	Kapitał własny Razem
	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN
Stan na 1 stycznia 2013r.	4 815	439 897	-	439 232	883 944	45 811	929 755
Zyski straty aktuarialne	-	-	-	4 290	4 290	-	4 290
Zysk (strata) netto	-	-	-	207 627	207 627	5 561	213 188
Razem całkowite dochody	-	-	-	211 917	211 917	5 561	217 478
Przeniesienie zysku na kap. zapasowy	-	102 247	-	102 247	-	-	-
Utworzenie kapitału rezerwowego	-	500 000	500 000	-	-	-	-
Wykup kapitału mniejszości	-	-	-	46 803	46 803	51 330	4 527
Stan na 31 grudnia 2013 r.	4 815	42 144	500 000	595 705	1 142 663	41	1 142 705

26 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. podjęło uchwałę o utworzeniu kapitału rezerwowego na sfinansowanie nabycia przez Spółkę akcji własnych.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom mniejszościowym	Kapitał własny Razem
	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN	TPLN
Stan na 1 stycznia 2012r.	4 815	340 855	267 248	612 918	29 699	642 617
Zyski straty aktuarialne	-	-	- 739	- 739	-	- 739
Zysk (strata) netto	-	-	271 806	271 806	16 112	287 918
Razem całkowite dochody	-	-	271 067	271 067	16 112	287 179
Przeniesienie zysku na kap. zapasowy	-	99 042	-99 042	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-
Wyplacone zaliczki na wykup akcji spółki REMAG S.A.	-	-	-807	-807	-	-807
Pozostałe	-	-	766	766	-	766
Stan na 31 grudnia 2012 r.	4 815	439 897	439 232	883 944	45 811	929 755

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2013

SKONSOLIDOWANY BILANS	NOTA	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
		TPLN	TPLN
A k t y w a			
I. Aktywa trwałe		744 574	765 715
1. Wartości niematerialne, w tym:	17	185 979	184 574
- wartość firmy	16	161 356	161 356
2. Rzeczowe aktywa trwałe:		473 715	489 277
2.1. Środki trwałe	18	455 726	475 207
2.2. Środki trwałe w budowie		17 989	14 070
3. Należności długoterminowe		4 122	11 890
3.1. Od jednostek powiązanych		1 366	289
3.2. Od pozostałych jednostek		2 755	11 601
4. Inwestycje długoterminowe		24 442	26 250
4.1. Nieruchomości	19	3 544	4 206
4.2. Wartości niematerialne		-	-
4.3. Długoterminowe aktywa finansowe		20 867	22 014
a) w jednostkach powiązanych, w tym:	21	20 766	21 913
b) w pozostałych jednostkach		101	101
4.4. Inne inwestycje długoterminowe		30	30
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)		1 533	3 648
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	29a	54 784	50 076
II. Aktywa obrotowe		804 633	797 925
1. Zapasy	22	145 419	175 617
2. Należności krótkoterminowe	25	446 699	413 062
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	24	15	19 811
2.2. Z tytułu dostaw i usług		387 845	360 447
2.3. Z tytułu podatków, w tym:		53 885	15 083
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 413	815
2.4. Pozostałe należności		4 954	17 722
3. Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	-
4. Krótkoterminowe aktywa przeznaczone do obrotu		-	-
5. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe		3 240	19 835
5.1. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące jednostek w ramach grupy		2 707	-
5.2. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące pozostałych jednostek		532	19 835
6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		203 574	183 500
7. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	25	5 701	5 911
8. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
A k t y w a r a z e m		1 549 207	1 563 640

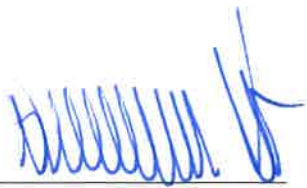
Pasywa	NOTA	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
I. Kapitał własny		1 142 705	929 755
1. Kapitał zakładowy	33	4 815	4 815
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)		-	-
3. Akcje (udziały) własne (wielkość ujemna)		-	-
4. Kapitał zapasowy		42 143	439 897
5. Kapitał z aktualizacji wyceny		-	-
6. Pozostałe kapitały rezerwowe		500 000	-
7. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek		-	-
8. Zyski zatrzymane	35	595 705	439 233
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		-	-
A. Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego		1 142 663	883 944
B. Kapitały mniejszości		41	45 811
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		406 503	633 884
1. Rezerwy na zobowiązania		124 500	204 405
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	29b	30 114	37 534
1.2. Rezerwa na świadczenia pracownicze		50 539	56 620
a) długoterminowa	32	34 963	42 903
b) krótkoterminowa	32	15 577	13 717
1.3. Pozostałe rezerwy		43 846	110 251
a) długoterminowe	32	19 383	19 272
b) krótkoterminowe	32	24 464	90 979
2. Zobowiązania długoterminowe		38 935	115 478
2.1. Kredyty i pożyczki	26	14 842	71 915
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	30	14 483	29 248
2.3. Inne zobowiązania długoterminowe		9 610	14 316
3. Zobowiązania krótkoterminowe		212 330	276 262
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	31	85 942	139 474
3.1.1. Z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych		1 388	9 602
3.1.2. Z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych		84 554	129 872
3.2. Zaliczki otrzymane na dostawy		552	27 156
3.3. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		7 898	9 048
3.4. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:		54 892	25 777
3.4.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 003	3 001
3.5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	30	18 404	15 339
3.6. Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	26	18 124	44 853
3.7. Inne		26 517	14 615
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	31	30 738	37 739
III. Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia			
Pasywa razem		1 549 207	1 563 640
Wartość księgowa		1 142 705	929 755
Liczba akcji (udziałów)		418 500	481 500
Wartość księgowa na jedną akcję (udział) w zł		2,73	1,93
Rozwodniona liczba akcji (udziałów)		418 500	481 500
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (udział) w zł		2,73	1,93

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013 DO 31 GRUDNIA 2013

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	NOTA	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
		TPLN	TPLN
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
I. Zysk (strata) brutto (z rachunku zysków i strat)		240 767	337 383
II. Korekty razem		36 660	75 672
1. Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia		-	-
2. Amortyzacja		160 094	128 384
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		-227	-4 310
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		6 408	12 844
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		6 499	8 349
6. Zmiana stanu rezerw		-66 992	58 448
7. Zmiana stanu zapasów	42	30 197	-42 113
8. Zmiana stanu należności	42	18 676	-95 259
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	42	-70 120	74 480
10. Podatek dochodowy zapłacony		-43 266	-64 380
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	42	-4 610	-399
12. Inne korekty		-	-372
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)		277 427	413 055
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		10 313	15 415
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		3 222	1 803
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne		1 342	-
3. Z aktywów finansowych, w tym:		5 749	1 940
a) w jednostkach powiązanych		5 289	955
- zbycie aktywów finansowych		9	713
- dywidendy i udziały w zyskach		2 869	242
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych		2 372	-
- odsetki		39	-
- inne wpływy z aktywów finansowych		-	-
b) w pozostałych jednostkach		461	985
- zbycie aktywów finansowych		-	-
- dywidendy i udziały w zyskach		-	-
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych		441	930
- odsetki		20	55
- inne wpływy z aktywów finansowych		-	-
4. Inne wpływy inwestycyjne		-	11 672
II. Wydatki		148 501	208 966
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		141 373	182 343
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne		-	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:		7 113	26 115
a) w jednostkach powiązanych		7 113	26 115

- nabycie aktywów finansowych	1 806	24 965
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	5 307	1 150
b) w pozostałych jednostkach	-	-
- nabycie aktywów finansowych	-	-
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	-	-
4. Dywidendy i inne udziały w zyskach wypłacone mniejszości	-	-
5. Inne wydatki inwestycyjne	15	509
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-138 187	-193 551
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	1 600	66 409
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
2. Kredyty i pożyczki, w tym:	1 600	20 000
pożyczki zaciągnięte od jednostek powiązanych	1 600	20 000
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-
4. Inne wpływy finansowe	-	46 409
II. Wydatki	120 765	140 428
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	139	-
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	-
3. Inne, niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
4. Spłaty kredytów i pożyczek, w tym:	85 396	109 293
spłata pożyczek zaciągniętych od jednostek powiązanych	6 600	15 000
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	2 472
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	16 738	12 413
8. Odsetki, w tym:	10 914	15 444
odsetki zapłacone jednostkom powiązanym	125	266
9. Inne wydatki finansowe	7 579	807
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-119 165	-74 020
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	20 074	145 484
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	20 074	145 484
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu	183 500	38 016
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	203 574	183 500

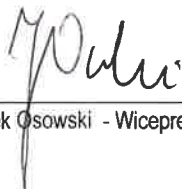
Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane przez Zarząd Spółki dnia 16 kwietnia 2014 roku oraz podpisane w imieniu Zarządu przez:

Waldemar Łaski - Prezes Zarządu

Beata Zawiszowska - Wiceprezes Zarządu

Jacek Osowski - Wiceprezes Zarządu

Katowice, dnia 16 kwietnia 2014

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2013

1. INFORMACJE OGÓLNE

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostkowe Spółki FAMUR S.A. oraz Spółek zależnych.

I. Skład organów Jednostki według stanu na dzień 31.12.2013

Zarząd FAMUR S.A.:

Na dzień 31.12.2013 r. w skład Zarządu wchodził:

Waldemar Łaski	Prezes Zarządu
Ryszard Bednarz	Wiceprezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Ireneusz Tomecki	Wiceprezes Zarządu
Adam Wojciechowski	Wiceprezes Zarządu

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania w skład Zarządu wchodzi:

Waldemar Łaski	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Jacek Osowski	Wiceprezes Zarządu

Rada Nadzorcza FAMUR S.A.:

Skład RN na dzień 31.12.2013r.

Tomasz Domogała	Przewodniczący RN
Jacek Domogała	Wiceprzewodniczący RN
Irena Marek	Członek RN
Czesław Kisiel	Członek RN
Tadeusz Uhl	Sekretarz RN

2. Zmiany w składzie Zarządu Spółki FAMUR S.A.:

Na dzień 01.01.2013r. w skład Zarządu wchodził:

Waldemar Łaski	Prezes Zarządu
Ryszard Bednarz	Wiceprezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Ireneusz Tomecki	Wiceprezes Zarządu
Adam Wojciechowski	Wiceprezes Zarządu

W dniu 14 listopada 2013 roku Rada Nadzorcza FAMUR S.A. podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 1 stycznia 2014 roku z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu: Pana Ryszarda Bednarza, Pana Ireneusza Tomeckiego oraz Pana Adama Wojciechowskiego.

W dniu 14 listopada 2013 roku Rada Nadzorcza pojęła uchwałę o powołaniu do Zarządu Spółki z dniem 1 stycznia 2014 roku Pana Jacka Osowskiego, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

3. Zmiany w Radzie Nadzorczej Spółki FAMUR S.A.

Pan Jacek Osowski, w związku z otrzymaną propozycją członkostwa w Zarządzie FAMUR S.A., w dniu 14.11.2013r., złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej FAMUR S.A.

W dniu 14.11.2013r. TDJ S.A. z siedzibą w Katowicach jako Akcjonariusz FAMUR S.A. posiadający pakiet ponad 20% głosów na Walnym Zgromadzeniu FAMUR S.A., na podstawie art. 354 ksh w zw. z §13 ust. 4 statutu FAMUR S.A., powołał do Rady Nadzorczej na wspólną kadencję Panią Irenę Marek.

II. Czas trwania Jednostki:

Nieograniczony.

III. Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy FAMUR zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej wdającej się przewidzieć przyszłości - nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

IV. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31.12.2013 roku zgodnie z zasadami zawartymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości w kształcie zatwierdzonym przez UE. Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej wraz z notami sporządzono na dzień 31.12.2013 roku, analogicznie okres porównawczy na dzień 31.12.2012. Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat, Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów, Skonsolidowane Sprawozdanie Zmian w Kapitale Własnym, Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych wraz z notami zostały sporządzone za okres od 01.01.2013 roku do 31.12.2013 roku, analogicznie za okres porównawczy od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku. Sprawozdanie sporządzono w tysiącach złotych.

V. Organem zatwierdzającym roczne skonsolidowane sprawozdanie Grupy FAMUR, zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej jest Walne Zgromadzenie.

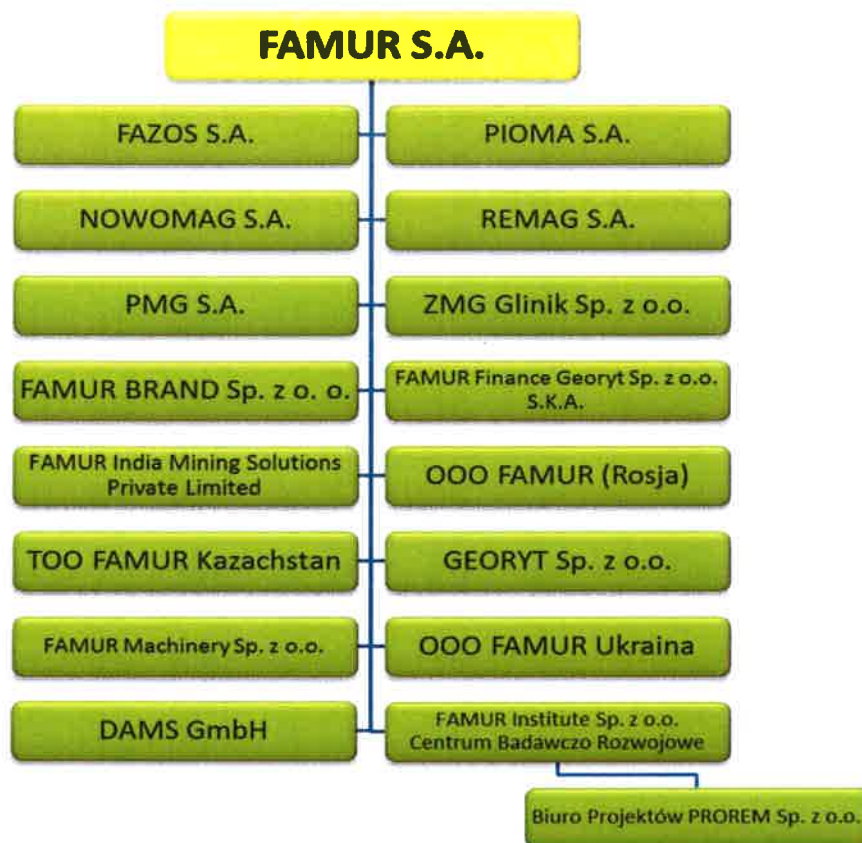
VI. Zarząd podpisuje i składa roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy FAMUR razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

VII. Dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji jest dzień zatwierdzenia go przez kierownictwo Jednostki Dominującej w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej. Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji możliwe jest jeszcze wnieście korekt do sprawozdania finansowego.

Opis organizacji Grupy FAMUR

Według stanu na dzień 31.12.2013 roku Grupę tworzą zaprezentowane poniżej jednostki:

Struktura Grupy Kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Dane Jednostki Dominującej:

Nazwa: FAMUR Spółka Akcyjna

Siedziba: Katowice, (40-698) ul. Armii Krajowej 51

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000048716

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją na dzień 31.12.2013 roku:

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2013 rok konsolidacją objęto niżej wymienione Spółki:

- Nowosądecka Fabryka Urządzeń Górniczych „Nowomag” S.A.

Siedziba Spółki: Nowy Sącz, ul. Jana Pawła II 27. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Tel. 018/ 443-80-69

Fax. 018/ 443-89-21

e-mail: nowomag@nowomag.com.pl

www.nowomag.com.pl

Regon: 490019468

NIP: 734-001-05-44

- Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „FAZOS” S.A.

Siedziba Spółki: Tarnowskie Góry, ul. Zagórska 167. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Tel. 032/ 768-32-17 do 20

Fax. 032/ 768-32-24

Fax. 032/ 285-29-32

e-mail: fazos@fazos.com.pl

www.fazos.com.pl

Regon: 272202610

NIP: 645-00-00-115

- Fabryka Maszyn Górniczych "PIOMA" S.A.

Siedziba Spółki: Piotrków Trybunalski, ul. Dmowskiego 38. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

tel. 044/ 648 90 00

fax 044/ 649 10 82

e-mail: pioma@pioma.com.pl

Regon: 590019815

NIP: 771-010-78-40

- POLSKIE MASZYNY GÓRNICZE S. A.

Siedziba Spółki: Katowice, ul. A. Krajowej 51. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

tel. 032/359 63 00

fax 032/359 66 77

Regon 240152793

NIP: 634-257-50-89

e-mail: pmg@famur.com.pl

- REMAG SA

Siedziba Spółki: Katowice, ul. T.Boya Żeleńskiego 105. Jednostka powiązana bezpośrednio 99,991 % udziału w kapitale zakładowym.

tel. 032/209 44 60

fax 032/202 91 24

Regon 000018796

NIP 634 019 54 19

e-mail: remag@remag.com.pl

- GEORYT Sp. z o.o.

Siedziba Spółki: Katowice ul. Armii Krajowej 51. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

tel. 032/625 87 00

fax 032/625 87 01

Regon 356556316

NIP 679 273 28 09

e-mail: georyt@georyt.com.pl

- Zakład Maszyn Górniczych Glinik Sp. z o.o.

Siedziba Spółki: Gorlice ul. Michałusa 1. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

tel. 018/352 88 04

fax 018/352 87 33

Regon 490018670

NIP 738 000 57 85

e-mail: maszyny@glinik.pl

- FAMUR FINANCE GEORYT Sp. z o.o. S.K.A.

Siedziba Spółki : Katowice, ul. A. Krajowej 51. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Regon 243398477

NIP 634 282 20 62

- FAMUR BRAND Sp. z o.o.

Siedziba Spółki : Katowice, ul. A. Krajowej 51. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Regon 243398508

NIP 634 282 20 56

oraz

Spółki nie objęte konsolidacją:

OOO FAMUR

Siedziba Spółki: Rosja. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Podstawowy przedmiot działalności: - remont urządzeń górniczych.

Wartość aktywów, wyniku finansowego i przychodów ze sprzedaży są nieistotne dla sprawozdania skonsolidowanego Grupy.

Famur Institute Sp. z o.o.

Siedziba Spółki: Katowice, ul. Armii Krajowej 51. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Podstawowy przedmiot działalności: prace badawczo rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, badania i analizy techniczne, działalność związana z bazami danych.

Obroty Spółki dotyczą głównie transakcji w ramach grupy, które podlegałyby wzajemnym włączeniom w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Famur Institute Sp. z o.o. Centrum Badawczo Rozwojowe posiada 51,22 udziałów w spółce **Biuro Projektów PROREM Sp. z o.o.** z siedzibą w Katowicach, ul. Armii Krajowej 51.

Dams GmbH

Siedziba Spółki: Niemcy, Velbert. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Podstawowy przedmiot działalności: wytwarzanie, montaż oraz dystrybucja hydraulicznych elementów sterujących oraz zaworów dla górnictwa.

Obroty Spółki realizowane są głównie w ramach grupy, które podlegałyby wzajemnym włączeniom w skonsolidowanym sprawozdaniu, a osiągnięta marża nie jest istotna dla sprawozdania Grupy.

Famur India Mining Solutions PVT. LTD. - jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 99,99 % udziału w kapitale zakładowym. Spółka posiada obroty, których wielkość jest nieistotna w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Famur Machinery Sp. z o.o.

Siedziba Spółki: Katowice ul. Armii Krajowej 51. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Podstawowy przedmiot działalności: produkcja oraz remont podzespołów układów sterowniczych do obudów zmechanizowanych wykorzystywanych w górnictwie węgla kamiennego.

Wartość aktywów, wyniku finansowego i przychodów ze sprzedaży są nieistotne dla sprawozdania skonsolidowanego Grupy.

OOO FAMUR Ukraina

Siedziba Spółki: Ukraina. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Podstawowy przedmiot działalności: - remont urządzeń górniczych.

Wartość aktywów, wyniku finansowego i przychodów ze sprzedaży są nieistotne dla sprawozdania skonsolidowanego Grupy.

TOO FAMUR Kazachstan

Siedziba Spółki: Kazachstan. Jednostka zależna, udział w kapitale oraz liczbie głosów 100%.

Podstawowy przedmiot działalności: - remont urządzeń górniczych.

Wartość aktywów, wyniku finansowego i przychodów ze sprzedaży są nieistotne dla sprawozdania skonsolidowanego Grupy.

Ustalanie istotności jest na bieżąco monitorowane i w przypadku przekroczenia wskaźników istotności przyjętych przez Grupę, spółki zostaną włączone do konsolidacji.

Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi do MSR/MSSF dane informacje są istotne, jeżeli ich pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie sprawozdania finansowego. Jako że dane finansowe niżej wymienionych spółek zależnych nie zniekształcają informacji o wynikach finansowych Grupy FAMUR, Zarząd podjął decyzję o ich niekonsolidowaniu.

Pozostałe jednostki powiązane z FAMUR SA nieopisane powyżej:

1. TDJ EQUITY I Sp. z o.o. – jednostka dominująca
2. BP PROREM Sp. z o.o.
3. FM Glinik S.A.
4. Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze „Glinik” Sp. z o.o.
5. Kuźnia „Glinik” Sp. z o.o.
6. Centrum Techniki Górniczej „Glinik” Sp. z o.o. (Nowokuźnieck-Rosja)
7. Fabryka Maszyn J.S. Czernych S.A. (Kisielewsk-Rosja)
8. Zamet Industry S.A.
9. Zamet Budowa Maszyn S.A.
10. Polska Grupa Odlewnicza S.A.
11. Pioma – Odlewnia Sp. z o.o.
12. OŻ Śrem S.A.
13. PEMUG S.A.
14. TDJ S.A.
15. TDJ FINANCE Sp. z o.o.
16. TDJ ESTATE Sp. z o.o.
17. TLK 4 TDJ Finance Sp. z o.o. S.K.A.
18. TDJ EQUITY II Sp. z o.o.
19. EQUITY III TDJ ESTATE Sp. z o.o. S.K.A.
20. DENNING A10 Sp. z o.o. S.K.A.
21. DENNING A11 Sp. z o.o. S.K.A.
22. GALENTINE Sp. z o.o.
23. ZEH Sp. z o.o. S.K.A.
24. K77 Sp. z o.o.

- 25. INVEST 11 TDJ FINANCE Sp. z o.o. S.K.A
- 26. INVEST TDJ ESTATE Sp. z o.o. S.K.A
- 27. INVEST 10 TDJ ESTATE Sp. z o.o. S.K.A

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy FAMUR jest konsolidowane na dzień 31.12.2013 na poziomie Jednostki Dominującej wobec TDJ EQUITY I Sp. z o.o. tj. TDJ S..A. – z siedzibą w Katowicach.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi opisano w notcie 51.

Podstawowy przedmiot działalności Jednostki Dominującej i spółek zależnych:

Jednostka Dominująca:

Podstawowy przedmiot działalności jednostki Dominującej:

- produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa (PKD 29.52 A)
- leasing finansowy (PKD 65.21 Z)
- pozostałe formy udzielania kredytów, w zakresie pożyczek pieniężnych poza systemem bankowym (PKD 65.22 Z)
- pozostałe pośrednictwo finansowe, gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKD 65.23Z)
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 70.11.Z)
- kupno i sprzedaż nieruchomości na rachunek własny (PKD 70.12. Z)
- wynajem nieruchomości na rachunek własny (PKD 70.20. Z)
- wynajem samochodów osobowych (PKD 71.10. Z)
- wynajem pozostałych środków transportu lądowego (PKD 71.21. Z)
- wynajem pozostałych maszyn i urządzeń (PKD 71.34. Z)
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu (PKD 51.57. Z)
- pozostała sprzedaż hurtowa nie wyspecjalizowana (PKD 51.70. B)

Jednostki zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej FAMUR

Podstawowy przedmiot działalności jednostek zależnych:

Nowosądecka Fabryka Urządzeń Górniczych „Nowomag” S.A.

Przedmiot działalności:

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność produkcyjna i usługowa dla odbiorców krajowych i zagranicznych w zakresie maszyn i urządzeń górniczych i innych części zamiennych, produkcja metalowa oraz działalność handlowa i usługowa.

Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „FAZOS” S.A.

Przedmiot działalności:

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność wytwórcza, usługowa i handlowa w zakresie przemysłu maszyn i urządzeń górniczych oraz innych wykorzystujących hydraulikę siłową i konstrukcje spawane.

Fabryka Maszyn Górniczych ”PIOMA” S.A.

Przedmiot działalności:

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność wytwórcza maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa.

POLSKIE MASZyny GóRNICZE S. A.

Przedmiot działalności:

Sprzedaż hurtowa maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie i inżynierii lądowej i wodnej, produkcja maszyn dla górnictwa i budownictwa, z wyłączeniem działalności usługowej, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa i budownictwa

REMAG SA

Przedmiot działalności:

Produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa.

GEORYT Sp. z o.o.

Przedmiot działalności:

Produkcja elementów hydrauliki siłowej, projektowanie i kompletacja układów sterowania.

Zakład Maszyn Górniczych Glinik Sp. z o.o.

Przedmiot działalności :

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność wytwórcza, usługowa i handlowa w zakresie przemysłu maszyn i urządzeń górniczych oraz innych wykorzystujących hydraulikę siłową i konstrukcje spawane.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono stosując jednolite zasady rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2012 zostało sporządzone zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej / MSSF / zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę FAMUR przedstawione zostały poniżej.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupę FAMUR przestrzegano tych samych zasad rachunkowości i metod obliczeniowych co w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem prezentacji świadczeń pracowniczych zgodnie ze zmianami do MSR 19.

W wyniku odmiennej prezentacji rezerw pracowniczych nastąpił wzrost wyniku za okres 01.01.2012-31.12.2012 w wysokości netto 739 tys. zł. Inne całkowite dochody za okres 01.01.2012-31.12.2012 zmalały o kwotę 739 tys. zł. Zysk netto na 1 akcję zwykłą na działalności kontynuowanej nie uległ zmianie.

Nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązujące od 1 stycznia 2013 roku:

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2013

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie od początku 2013 roku:

- **MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 13 definiuje wartość godziwą, zawiera wskazówki dotyczące ustalenia wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Jednak MSSF 13 nie zmienia wymagań w odniesieniu do kwestii, które elementy powinny być wycenione lub ujawnione w wartości godziwej.
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. Pierwsza zmiana dotyczy zastąpienia sztywnych terminów wskazanych w Standardzie „1 stycznia 2004” sformułowaniem „dzień przejścia na MSSF”. W efekcie jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy nie będą musiały przekształcać operacji wysięgowania przeprowadzonych przed datą przejścia na MSSF. Druga zmiana wprowadza wytyczne dotyczące powrotu do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF po okresie niezdolności do przestrzegania MSSF ze względu na ciężką hiperinflację waluty funkcjonalnej.
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Pożyczki rządowe (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 13 marca 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 4 marca 2013 roku. Zmiana ta określa, w jaki sposób jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy rozliczają pożyczki rządowe z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej na moment przejścia na MSSF. Zmiana ta dodaje również zwolnienie od retrospektywnego stosowania MSSF jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy w taki sam sposób jak w przypadku zwolnień przyznanych jednostkom obecnie sporządzającymi sprawozdanie finansowe według MSSF w momencie, gdy wymóg ten został włączony w 2008 roku do MSR 20 „Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej”.
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku. Zmiany wymagają ujawnienia informacji o wszystkich ujętych instrumentach finansowych, które zostały skompensowane zgodnie z paragrafem 42 MSR 32. Zmiany wymagają również ujawnienia informacji o ujętych instrumentach finansowych, które dają prawo do przeprowadzania kompensat zgodnie z właściwą umową lub podobnymi umowami, nawet jeśli nie zostały one skompensowane zgodnie z MSR 32.
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku. Zmiany wymagają od jednostek sporządzających sprawozdania

finansowe zgodnie z MSSF do łącznej prezentacji tych składników w innych całkowitych dochodach, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat. Zmiany również potwierdzają, iż składniki innych całkowitych dochodów oraz rachunku zysków i strat prezentuje się w pojedynczym sprawozdaniu lub w dwóch następujący po sobie sprawozdaniach.

- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. MSR 12 wymaga od jednostek wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zależności od tego, czy jednostka planuje realizacji aktywów przez jego wykorzystanie czy sprzedaż. Dla aktywów wycenianych zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” ocena, czy aktywa te zostaną zrealizowane przez jego wykorzystanie czy sprzedaż może być trudna i subiektywna. Zmiany rozwiązują ten problem poprzez wprowadzenie założenia, że wartość składnika aktywów realizuje się zwykle w momencie jego sprzedaży.
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku. Zmiany przyczyniają się do istotnych poprawek poprzez: (1) eliminację opcji odraczania zysków i strat, znana jako „metoda korytarzowa”, przyczyniając się do poprawy porównywalności oraz wierności prezentacji; (2) poprawę prezentacji zmian w aktywach i pasywach wynikających z określonych świadczeń pracowniczych, w tym poprzez wprowadzenie wymogu prezentacji zmian wynikających z przeszacowania w innych całkowitych dochodach, tym samym wyodrębniając te zmiany od zmian wynikających ze zwykłych operacji jednostki; (3) zwiększenie wymogów dotyczących ujawnień na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych, poprawiając tym samym jakość informacji na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych oraz na temat ryzyk jednostki związanych z udziałem w tych świadczeniach.
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (2012)”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 27 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie). Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) ponownego zastosowania MSSF 1, (ii) kosztów finansowania zewnętrznego pod MSSF 1, (iii) doprecyzowania wymogów w odniesieniu do informacji porównawczej, (iv) klasyfikacji urządzeń na potrzeby serwisów, (v) wpływ podatku dochodowego od dystrybucji instrumentów kapitałowych właścicielom, (vi) Informacje segmentowe o łącznych aktywach i zobowiązaniach w śródrocznych sprawozdaniach finansowych.
- **Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowana przez RMSR w dniu 19 października 2011 roku, zatwierdzona w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. Interpretacja określa, iż koszty związane z usuwaniem nadkładów w wydobywaniu metodą odkrywkową należy ująć jako dodatkowy element do istniejącego składnika aktywów (lub jako jego zwiększenie) i amortyzować w przewidywanym okresie użyteczności rozpoznanych zasobów dostępnych dzięki usunięciu nadkładów (przy użyciu metody jednostek produkcji, chyba że odpowiedniejsza jest inna metoda).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 10 zastępuje wytyczne dotyczące konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” i SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” poprzez wprowadzenie jednolitego modelu konsolidacji dla wszystkich jednostek na podstawie kontroli, niezależnie od charakteru inwestycji (tj. tego, czy jednostka jest kontrolowana poprzez prawa głosu inwestorów czy poprzez inne ustalenia umowne powszechnie stosowane w jednostkach specjalnego przeznaczenia). Zgodnie z MSSF 10 kontrola opiera się na tym, czy inwestor posiada 1) zdolność kontroli nad inwestycją, 2) ekspozycję lub prawo do zmiennych zysków powstałych z jej zaangażowania w inwestycję, oraz 3) możliwość korzystania z jego kontroli nad inwestycją w celu wpłynięcia na wysokość zwrotu z inwestycji.
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 11 wprowadza nowe regulacje rachunkowości w odniesieniu do wspólnych ustaleń umownych, zastępując MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. Możliwość zastosowania metody konsolidacji proporcjonalnej w stosunku do jednostek współkontrolowanych została usunięta. Ponadto, MSSF 11 eliminuje wspólnie kontrolowane aktywa pozostawiając rozróżnienie na wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcie. Wspólne operacje są to wspólne ustalenia umowne, w których strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów i zobowiązań. Wspólne przedsięwzięcie jest to wspólne ustalenia umowne, w którym strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów netto.
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 12 będzie wymagał dostarczenia zwiększonej informacji zarówno na temat jednostek objętych konsolidacją jak i jednostek nieobjętych konsolidacją, w których jednostka jest zaangażowana. Celem MSSF 12 jest dostarczanie informacji, tak aby użytkownicy sprawozdań finansowych mogli ocenić podstawę kontroli, ograniczenia narzucone na skonsolidowane aktywa i pasywa, ekspozycję na ryzyko wynikające z zaangażowania w strukturalne jednostki nieobjęte konsolidacją oraz zaangażowanie niekontrolujących posiadaczy udziałów w operacjach skonsolidowanych jednostek.
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. Wymagania dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych nie uległy zmianie i są zawarte w znowelizowanym MSR 27. Inne części MSR 27 zostały zastąpione przez MSSF 10.
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSR 28 zmieniono w wyniku publikacji MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12.

- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych opublikowane przez RMSR w dniu 28 czerwca 2012 roku, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie). Zmiany te mają na celu dostarczenie dodatkowych objaśnień na temat przepisów przejściowych w MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 w taki sposób, aby „ograniczyć wymogi przekształcenia danych porównawczych tylko do poprzedzającego okresu porównawczego”. Wprowadzono również zmiany do MSSF 11 i MSSF 12 w celu eliminacji wymogów prezentowania danych porównawczych za okresy wcześniejsze niż bezpośrednio poprzedzający okres.
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – jednostki inwestycyjne**, zostały opublikowane przez RMSR w dniu 31 października 2012 roku, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie). Zmiany zapewniają zwolnienie z wymogu konsolidacji zgodnie z MSSF 10 oraz wymagają od jednostek inwestycyjnych do ujmowania poszczególnych jednostek zależnych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zamiast je konsolidować. Zmiany dostarczają również wymagania dotyczące ujawnień dla jednostek inwestycyjnych.
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku. Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupia się na czterech głównych obszarach (a) wyjaśnienie, na czym polega „posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty”; (b) jednoczesne przeprowadzanie kompensat i rozliczeń; (c) kompensowanie zabezpieczeń; (d) jednostka rozliczeniowa na potrzeby kompensat.
- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych**, opublikowane przez RMSR w dniu 29 maja 2013 roku, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie). Zmiany o niewielkim zakresie do MSR 36 dotyczą ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz w sytuacji kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszona o koszty zbycia. Przy opracowywaniu MSSF 13 „Określanie wartości godziwej”, RMSR postanowiła zmienić MSR 36 w taki sposób, aby wprowadzić wymóg ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości. Aktualne zmiany wyjaśniają pierwotny zamiar RMSR, że zakres tych ujawnień jest ograniczony jedynie do wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych oraz dalsze stosowanie rachunkowości zabezpieczeń**, opublikowane przez RMSR w dniu 29 maja 2013 roku, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie). Zmiany o niewielkim zakresie dają możliwość dalszego stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku nowacji instrumentu pochodnego (wyznaczonego jako instrument zabezpieczający) w taki sposób, że jego stroną staje się kontrahent centralny, pod warunkiem spełnienia określonych warunków.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 16 kwietnia 2014 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie) został opublikowany przez RMSR w dniu 12 listopada 2009 roku. Dnia 28 października 2010 roku RMSR wydała znowelizowany MSSF 9 wprowadzający nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych i przenoszący wymogi dotyczące zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych z MSR 39. Dnia 19 listopada 2013 roku RMSR wydała kolejną serię zmian do rachunkowości instrumentów finansowych. Standard ustala pojedyncze podejście w celu określenia czy aktywa finansowe wyceniane są wg kosztu zamortyzowanego czy według wartości godziwej, zastępując liczne zasady określone w MSR 39. Podejście MSSF 9 oparte jest na ocenie, w jaki sposób jednostka zarządza jej instrumentami finansowymi (tj. oparte na ocenie modelu biznesowego) oraz ocenie charakterystyki umownych przepływów pieniężnych związanych z aktywami finansowymi. Nowy standard wymaga również zastosowania pojedynczej metody oceny utraty wartości, zastępując liczne metody oceny utraty wartości określone przez MSR 39. Nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych dotyczą problemu zmienności wyniku finansowego wynikającego z decyzji emitenta o wycenie własnego zadłużenia w wartości godziwej. RMSR zdecydowała o utrzymaniu obecnej wyceny po koszcie zamortyzowanym w odniesieniu do większości zobowiązań, dokonując zmiany jedynie w regulacjach dotyczących własnego ryzyka kredytowego. W ramach nowych wymogów jednostka, która zdecyduje się wycenić zobowiązania w wartości godziwej, prezentuje zmianę wartości godziwej wynikającą ze zmian własnego ryzyka kredytowego w pozostałych całkowitych dochodach, nie w rachunku zysków i strat. Zmiany z listopada 2013 roku wprowadzą istotne zmiany w rachunkowości zabezpieczeń, pozwalają na zastosowanie ujmowania własnego ryzyka kredytowego bez konieczności zmiany innych zasad rachunkowości instrumentów finansowych oraz usuwają obowiązującą datę wejścia w życie MSSF 9 (określoną wcześniej na 1 stycznia 2015 r.).
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze** – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 21 listopada 2013 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie). Pomniejsze zmiany dotyczą zakresu zastosowania standardu do składek od pracowników lub osób trzecich płaconych na rzecz programów określonych świadczeń. Celem zmian jest uproszczenie rozliczania składek, które są niezależne od liczby przepracowanych lat pracy (np. składek pracowniczych obliczanych jako stały procent wynagrodzenia).
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – opublikowane przez RMSR w dniu 12 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie). Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowanych głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) definicji „warunku nabycia

uprawnień"; (ii) rozliczania zapłaty warunkowej w połączeniu przedsięwzięć; (iii) agregacji segmentów operacyjnych i uzgodnienia sumy aktywów segmentów sprawozdawczych do aktywów jednostki; (iv) wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań; (v) proporcjonalnego przekształcenia skumulowanego umorzenia w modelu przeszacowania oraz (vi) definicji kluczowych członków kierownictwa.

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – opublikowane przez RMSR w dniu 12 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie). Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowanych głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) znaczenia obowiązujących MSSF w MSSF 1; (ii) zakresu zwolnień dotyczących wspólnych przedsięwzięć; (iii) zakresu paragrafu 52 MSSF 13 (zwolnienie portfela) oraz (iv) doprecyzowania relacji między MSSF 3 a MSR 40 dotyczącej klasyfikacji nieruchomości jako inwestycyjnych lub użytkowanych we własnym zakresie.
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne”** opublikowana przez RMSR w dniu 20 maja 2013 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie). KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. MSR 37 określa kryteria rozpoznawania zobowiązania, jednym z których jest wymóg posiadania obecnego obowiązku wynikający z przeszłych zdarzeń (tzw. zdarzenie obligujące). Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem skutkującym powstaniem zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej jest działalność podlegająca opłacie publicznej określona w odpowiednich przepisach prawnych.

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Oszacowania i osądy

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Założenia i szacunki wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Oszacowania i osądy podlegają regularnej ocenie.

Oszacowania w Grupie wpłynęły na następujące obszary skonsolidowanego sprawozdania finansowego: kontrakty długoterminowe, rezerwy.

1) Oświadczenie o zgodności

Zarząd Jednostki Dominującej FAMUR S.A. wykorzystał swoją najlepszą wiedzę, co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień 31.12.2013 wraz z danymi porównywalnymi na dzień 31.12.2013 roku. Przedstawione poniżej objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Zarząd Spółki FAMUR S.A. oświadcza, że prezentowane sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową, finansowe wyniki działalności oraz przepływy środków pieniężnych.

2) Zmiany zasad rachunkowości

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany zasad rachunkowości za wyjątkiem prezentacji świadczeń pracowniczych zgodnie ze zmienionym MSR 19, które zostały opisane w punkcie 2.

3) Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają włączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się:

- wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej,
- identyfikacji niekontrolującego udziału w zyskach i stratach skonsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- identyfikacji niekontrolującego udziału w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto.

Udział niekontrolujący w aktywach netto obejmuje:

- wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz
- zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia.

Na dzień 31.12.2013 wystąpiły udziały niekontrolujące w wys. 0,009% kapitału REMAG SA należące do pracowników Spółki REMAG S.A. oraz do TDJ S.A..

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie powodują utraty kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje rozliczane z kapitałem własnym, bez ujmowania skutków takich transakcji w zysku lub stracie bieżącego okresu.

4) Inwestycje w podmioty stowarzyszone

W grupie występują podmioty stowarzyszone opisane w nocie 20.

5) Wartość firmy

Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy powstająca przy konsolidacji wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki kosztu nabycia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień nabycia.

Na dzień nabycia jednostka dominująca:

- a. ujmuje wartość firmy jako składnik aktywów,
- b. początkowo wycenia wartość firmy według jej ceny nabycia

W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Wartości firmy przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych nie amortyzuje się. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Wartości firmy poddawane są testom na utratę wartości na dzień 31.12. każdego roku sprawozdawczego.

Przy sprzedaży jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, odpowiednia część wartości firmy uwzględniana jest przy wyliczaniu zysku bądź straty na sprzedaży.

6) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Nie wystąpiły w Spółkach Grupy.

7) Leasing

Spółki Grupy będące stroną umów leasingowych, na mocy których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe przez uzgodniony okres. Spółki Grupy oddają środki do używania zarówno w leasing finansowy jak i operacyjny. Klasyfikacji leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu. Jeżeli w jakimkolwiek momencie leasingobiorca i leasingodawca postanawiają zmienić warunki umowy leasingowej, z wyjątkiem jej odnowienia, w sposób który prowadziłby do zmiany jej kwalifikacji, jak gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania. Jednakże zmiany oszacowań (np. zmiany szacowanego okresu ekonomicznego) lub zmiany okoliczności (np. niedopełnienie warunków umowy leasingowej przez leasingobiorcę) nie upoważniają do zmiany klasyfikacji umowy leasingowej dla celów rachunkowych.

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę.

Spółki Grupy zalicza umowę najmu, dzierżawy do umowy leasingu finansowego, jeśli umowa spełnia razem lub osobno między innymi niżej wymienione warunki:

- leasingobiorca może wypowiedzieć umowę leasingową, straty leasingodawcy z tytułu tego wypowiedzenia ponosi leasingobiorca,

- leasingobiorca ma możliwość kontynuowania leasingu przez dodatkowy okres za opłatą, która jest znacznie niższa od opłat obowiązujących na rynku,
- aktywa (w tym kombajny) mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu.

Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

a) Grupa jako leasingodawca

- W przypadku podejmowania decyzji na temat klasyfikacji umów dotyczących maszyn i urządzeń górniczych głównym kryterium jakie Spółki Grupy powinny brać pod uwagę jest długość okresu trwania leasingu oraz warunek przeniesienia własności przedmiotu leasingu na korzystającego po okresie trwania umowy. Jeżeli własność przedmiotu umowy jest przenoszona na korzystającego po okresie trwania leasingu, to Spółki Grupy traktuje umowę jako umowę leasingu finansowego. Jeżeli własność przedmiotu umowy nie jest przenoszona na korzystającego, istnieje przesłanka do zakwalifikowania umowy jako leasingu operacyjnego (dzierżawa).

Spółki Grupy jako leasingodawca ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto (MSR 17 § 36). Należne opłaty leasingowe Spółki Grupy traktują jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które są dla Spółek Grupy zwrotem zainwestowanych środków i wynagrodzeniem za usługi. Spółki Grupy ujmują przychody finansowe w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto w ramach leasingu finansowego. Spółki Grupy przychody finansowe przyporządkowują przez okres leasingu w sposób racjonalny i systematyczny.

Będąc producentem wyleasingowanych składników majątku oraz kwalifikując bilansowo i podatkowo umowę jako leasing finansowy Spółki Grupy rozpoznają umowę jako leasing w momencie rozpoczęcia okresu leasingu jako przychody ze zwykłej sprzedaży, które stanowią dla Spółki Grupy będącej producentem wartość godziwą składnika aktywów oddanego w leasing lub, jeżeli jego kwota jest niższa od wartości godziwej, wartość bieżącą minimalnych opłat leasingowych przypadających leasingodawcy, ustalonych według rynkowej stopy procentowej. Za koszt własny sprzedaży ujęty w momencie rozpoczęcia okresu leasingu uważa się cenę nabycia (TKW) przedmiotu leasingu (parg.44 MSR 17).

W przypadku sprzedaży wierzytelności z tyt. leasingu instytucji finansowej – nabywca płaci część kapitałową, natomiast część odsetkową Spółki Grupy rozliczają w przychodach raty odsetkowe wynikające z umowy leasingowej z upływem terminu płatności, natomiast w koszty zaliczają dyskonto banku (określone w umowie) proporcjonalnie do rozpoznanych przychodów. Różnica pomiędzy miesięczną ratą czynszu odsetkowego określoną w umowie leasingowej a miesięczną ratą dyskonta należnego Bankowi z tytułu umowy wykupu wierzytelności będzie stanowiła dochód dla Spółek z Grupy.

Na koniec każdego kwartału Spółki Grupy uzyskują potwierdzenie z banku o stanie wierzytelności wobec Leasingobiorcy – ustalenie prawidłowego zobowiązania warunkowego.

b) Grupa jako leasingobiorca

Na dzień rozpoczęcia leasingu, Spółki Grupy jako leasingobiorca ujmuje leasing finansowy w bilansie jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej.

Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego z rozróżnieniem na zobowiązania krótko i długoterminowe.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe dotyczące danego okresu są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

Środki trwale objęte umową, która w oparciu o przepisy MSR 17 nie spełnia warunków leasingu finansowego Spółki Grupy kwalifikują jako leasing operacyjny i ujmują będąc:

- Wyzierżawiającym - jako rzeczowe aktywa trwale i dokonuje odpisów amortyzacyjnych. Spółki Grupy rozpoznają przychody z tytułu umowy leasingu operacyjnego (dzierżawy) w wysokości naliczonych opłat leasingowych równomiernie w okresie trwania umowy

- Dzierżawcą - wyłącznie naliczone i zapłacone z tego tytułu opłaty leasingowe przez okres leasingu. Bieżąca opłata leasingowa jest ujmowana w pozycji zobowiązań oraz kosztów. W momencie zapłaty zobowiązanie zostaje rozliczone. Spółki Grupy ujmują w bilansie wyłącznie zobowiązania odnoszące się do bieżącej należnej opłaty leasingowej.

8) Waluty obce

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działają Spółki Grupy (w „walucie funkcjonalnej”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych, które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółek Grupy.

b) Transakcje i salda

Stosownie do § 22 MSR 21 dniem zawarcia transakcji jest dzień, w którym transakcja po raz pierwszy spełnia warunki ujęcia jej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Zgodnie z MSR 21 § 21 transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzystają Spółki Grupy,
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzystają Spółki Grupy.

Na każdy dzień bilansowy

- Pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzystają Spółki Grupy(kursu spot.)

- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

9) Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia jest wypłacane lub należne.

W Grupie Kapitałowej FAMUR definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- wynagrodzenia za urlopy,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy,
- odprawy emerytalne,
- odprawy rentowe,
- rezerwy na węgiel i ekwiwalent węglowy dla pracowników i emerytów.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami Spółki Grupy uznają za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność ujmowane z chwilą wystąpienia nieobecności.

Płatne zwolnienia chorobowe Spółki Grupy zaliczają do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Spółki Grupy ujmują z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne, odprawy rentowe i nagrody jubileuszowe – Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne i rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółki Grupy tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Koszty odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia jest wypłacane lub należne.

10) Metody wyceny

Jednostki Grupy na dzień bilansowy dokonują wyceny świadczeń pracowniczych / nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, odpraw rentowych / metodami aktuarialnymi. Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i obowiązującego Układu Zbiorowego,

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników
- stopa procentowa
- stopa wzrostu płac

Pierwszym z parametrów są założenia dotyczące mobilności zatrudnionych pracowników. Zastosowano współczynniki w wysokości 10%

Ponadto w kalkulacjach przyjęto następujące założenia:

- ze względu na długi horyzont czasowy rozpatrywanych zobowiązań, założono realną stopę zwrotu z inwestycji na poziomie 3,9 % rocznie,
- prawdopodobieństwa zgonu oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny
- ze względu na brak wyczerpujących historycznych danych dotyczących nabywania prawa do renty inwalidzkiej prawdopodobieństwa inwalidztwa oparto na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dla wypadków przy pracy przyjęto 50% powyższych tablic)
- Stopa wzrostu płac została przyjęta na poziomie 1,9 %,
- obliczenia zostały dokonane w złotych polskich.

Kalkulacja rezerwy została poczyniona dla osób obecnie zatrudnionych i nie dotyczy osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości.

Wyczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości nagrody lub odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Uwzględnia się przy tym, że średnie wynagrodzenie oraz minimalne wynagrodzenie krajowe będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń. Wyczenie wartości obecnej odprawy rentowej polega na wyznaczeniu aktuarialnej wartości obecnej wypłaty na dzień kalkulacji.

11) Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- Spółka Grupy przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- Spółka Grupy przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągłości należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur lub umów z kontrahentami, a w przypadku kontraktów

długoterminowych według stopnia zaawansowania umów. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą.

b) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółka Grupy uzyska korzyści ekonomiczne.

c) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności.

d) Przychody z tytułu leasingu

Przychody z tytułu leasingu ujmuje się co miesiąc w trakcie trwania umowy dzierżawy.

12) Kontrakty długoterminowe

Umowa o usługę budowlaną to umowa, której przedmiotem jest budowa składnika aktywów lub zespołu aktywów, które są ze sobą ściśle powiązane lub wzajemnie zależne pod względem projektowym, technologicznym lub ze względu na ich funkcję użytkową czy ostateczne przeznaczenie lub sposób użytkowania.

Spółki Grupy ujmują przychody i koszty związane z umową o budowę, jeżeli:

- wynik umowy można wiarygodnie oszacować,
- cykl realizacji umowy rozpoczyna się i kończy w innym okresie sprawozdawczym.

Stan zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych. Przychody z umowy o usługę budowlaną ujmowane są w rachunku zysków i strat na koniec okresu sprawozdawczego, proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy przychody ujmuje się tylko do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania oraz koszty umowy ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Przewidywaną stratę z tytułu realizacji umowy o usługę budowlaną Spółki Grupy ujmują bezzwłocznie jako koszt.

13) Ujmowanie kosztów

➤ Koszt uzyskania przychodów ze sprzedaży

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Spółek Grupy z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostki Grupy prowadzą ewidencję kosztów działalności podstawowej w układzie funkcjonalnym (kalkulacyjnym), w którym rozwinięte symbole poszczególnych kont pozwalają na wyodrębnienie układu rodzajowego tych kosztów.

14) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np.: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne)

15) Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

16) Koszty odsetek

Zgodnie z MSR 23:

- Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów aktywowanych,
- Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów,

W zakresie, w jakim środki pożyczają się specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować jako część tego składnika aktywów, ustala się jako różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego poniesionymi z tytułu danej pożyczki lub kredytu w danym okresie, a przychodami z tytułu tymczasowego zainwestowania pożyczonych środków.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego jako części ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów rozpoczyna się, gdy:

- ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
- ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego oraz
- działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są w toku.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zawiesza się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej. Poza tym aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zaprzestaje się wówczas, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.

17) Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

a) Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

b) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

➤ Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z podatku odroczonego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy,
- początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

➤ Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Grupa utworzyła aktywa na podatek dochodowy w kwocie 14,7 mln zł, którego wysokość została ustalona w oparciu o 3 letnią prognozę wyników jednostkowych Emitenta oraz uwzględniając wykluczające się ulgi podatkowe związane z działalnością w KSSE.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. Zestawienie utworzonych rezerw i aktywów z tytułu podatku dochodowego zaprezentowano w notce 29a. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%. Obliczenia bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2013 przedstawia notka 11.

c) Inne podatki

Przychody i koszty i są pomniejszone o wartość podatku od towarów i usług.

18) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową, określić sposób *amortyzacji*.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się jako składnik aktywów, tylko wtedy gdy :

- a) istnieje prawdopodobieństwo, że Spółki Grupy uzyskają przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów oraz
- b) cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez Spółki Grupy można ocenić w wiarygodny sposób.

Spółki Grupy nie zwiększają wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółki Grupy wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Na dzień przejścia na MSSF Spółki Grupy dokonały wyceny środków trwałych według wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawców.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółki Grupy zaliczają prawo wieczystego użytkowania gruntów. Grunty nie podlegają amortyzacji. Zakupione prawo wieczystego użytkowania gruntów ujmowane jest w pozycji aktywów trwałych i podlega amortyzacji w okresie na jaki zostało przyznane.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	1,27%-1,30%
I	budynki i lokale	1,00%-33,33%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1,33% – 16,10%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,30% – 100,00%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	0,94%-100%
V	maszyny i urządzenia specjalne	3,57%-100%
VI	urządzenia techniczne	2,50%-100%
VII	środki transportu	4,00%-100%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,00%-100%

Amortyzację składnika rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym jest on dostępny do użytkowania, po dostosowaniu składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Spółki Grupy przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględniają wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwale w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami określonymi w zasadach rachunkowości.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Rzeczowe aktywa trwałe, dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność jako podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych Spółki Grupy przyjęły ekonomiczny okres ich użytkowania.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółek Grupy na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Składniki aktywów – również kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z przesłanek określonych w MSR 16 § 55, a mianowicie:

- zostały przeznaczone do sprzedaży (lub włączone do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5,
- zostały postawione w stan likwidacji,
- lub zostały całkowicie zamortyzowane.

19) Kombajny

Jednostki Grupy amortyzują wszystkie kombajny, które nie spełniają kryteriów przekształcenia na leasing finansowy. Odpisy amortyzacyjne za każdy okres są ujmowane jako koszt danego okresu. Wartość końcowa kombajnów ze względu na to, że pracują w warunkach ekstremalnych jest trudna do określenia.

Kombajny powracające z dzierżawy

Jednostki Grupy dokonują wstępnej wyceny kombajnów powracających po umownym okresie, które zostały przekształcone na podstawie zasad zawartych w MSR 17.

Podstawą wstępnej wyceny – jest wartość netto ustalana na podstawie ekonomicznego okresu użytkowania kombajnu. Dodatkowej weryfikacji wartości bilansowej / godziwej / dokonują służby techniczne spółki, które do właściwej wyceny wykorzystują całą wiedzę na temat wycenianego kombajnu / min. warunki pracy w kopalni, sposób obsługi, czas trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy /.

20) Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach tylko wtedy, gdy:

- uzyskanie przez Spółkę Grupy przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia

Wartość godziwą gruntów oraz budynków ustala się zazwyczaj na podstawie wyceny opartej na ewidencji transakcji rynkowych, dokonywanej zwyczajowo przez profesjonalnych rzeczoznawców. Wartość godziwą maszyn i urządzeń stanowi zazwyczaj ich wartość rynkowa ustalona na podstawie wyceny rzeczoznawców

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wyceniane są zgodnie z wymogami MSR 16 w wartości godziwej. Przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania – par. 57 MSR 40

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się z ksiąg w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

Zyski lub straty wynikające z wycofania z użytkowania lub zbycia nieruchomości inwestycyjnej ustala się jako różnicę między przychodami netto ze zbycia a wartością bilansową danego składnika aktywów oraz ujmuje w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano likwidacji lub sprzedaży.

Grupa posiada nieruchomości inwestycyjne w postaci gruntów i budynków na łączną wartość netto 3 544 tys. zł opisane szczegółowo w notcie nr 19.

21) Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych Jednostki Grupy ujmuje tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Spółka Grupy osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących stawek:

Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
oprogramowanie komputerowe	14,29%-100,00%
koszty prac rozwojowych	20,00%-34,00%
Pozostałe	20,00%-50,00%

a) Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie – Koszty badań i prac rozwojowych

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy:

- realizowany jest ściśle określony projekt (np. oprogramowanie lub nowe procedury);
- prawdopodobne jest, że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne; i
- koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych Jednostki, wytworzonych we własnym zakresie, obejmuje wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Jako składnika wartości niematerialnych Spółki Grupy zgodnie z postanowieniami MSR 38 nie ujmują:

- wartości firmy wytworzonej przez Grupę we własnym zakresie,
- nakładów na rozpoczęcie działalności, kosztów działalności szkoleniowej, nakładów na reklamę i promocję, nakładów na przemieszczenie lub reorganizację części lub całości przedsiębiorstwa.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione. Koszty prac rozwojowych uprzednio odniesione do rachunku zysków i strat nie mogą być ujęte jako aktywa w późniejszym okresie. Koszty prac rozwojowych posiadające określony okres użytkowania, które zostały skapitalizowane, amortyzuje się metodą liniową przez 1 rok.

b) Oprogramowanie komputerów

Oprogramowania oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe kapitalizuje się na podstawie kosztów poniesionych w celu nabycia i doprowadzenia określonego oprogramowania do użytkowania. Nakłady te amortyzuje się przez 2 lata.

22) Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują przeglądu składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, Jednostki Grupy analizują:

- przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania, np.:
 - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
 - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Spółek Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Spółki Grupy prowadzą działalność,
 - wartość bilansowa aktywów netto Spółek Grupy jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
- Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
 - dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
 - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

23) Zapasy

Spółki Grupy wyceniają zapasy w cenie zakupu, w przypadku, gdy koszty związane z zakupem są nieistotne. Spółki Grupy ujmują zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania materiałów i usług.

Materiały i towary- Jednostki Grupy stosują do wyceny zapasów materiałów i towarów cenę nabycia. Jedynie w przypadkach, gdy nie jest możliwe przyporządkowanie kosztów transportu, zapas wycenia się w wartości nie uwzględniającej kosztów transportu. Koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów, których nie można bezpośrednio przyporządkować do zakupionego materiału, Spółki Grupy biorąc pod uwagę kryterium istotności, rozliczają je proporcjonalnie do zużytych materiałów na poszczególnych zleceniach produkcji w toku.

Wyroby gotowe i produkcja w toku - zgodnie z MSR 2 na koszty wytworzenia zapasów składają się z kosztów bezpośrednio związanych z jednostką produkcji, takie jak bezpośrednia robocizna. Składają się na nie także systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, przeniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

24) Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Utrata wartości zapasów następuje wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, iż posiadane materiały lub wyroby gotowe nie przyniosą w przyszłości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Utrata wartości może następować na skutek:

- a) uszkodzenia
- b) całkowitej lub częściowej utraty przydatności,
- c) spadku cen sprzedaży.

Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem przydatności lub pod kątem utworzenia odpisów aktualizujących. Utrata wartości zapasów szacowana jest indywidualnie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na przeznaczenie zapasów:

- w stosunku do wartości materiałów i innych surowców przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji - nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości co najmniej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia,
- w stosunku do zapasów przeznaczonych do sprzedaży decydującym kryterium jest możliwa do uzyskania cena sprzedaży, wynikająca z umowy, zamówienia lub oferty.
- brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów w przypadku uszkodzenia, utraty przydatności lub spadku cen sprzedaży, możliwej do osiągnięcia na rynku stanowi przesłankę do dokonania odpisów aktualizujących.

Decyzje o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmuje każdorazowo Zarząd Spółek Grupy na podstawie wniosku służb odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Odpis aktualizujący księguje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartości zapasów wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania, ujmuje się jako zmniejszenia kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce.

25) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową Grupy ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności :

- a) ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- b) ryzyka płynności – ryzyko, że spółka napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- c) ryzyka rynkowego – ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe

Główne ryzyko Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi / ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe / oraz zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów / ryzyko stopy procentowej /.

Grupa dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego .

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Grupie związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Wynika ono z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności.

Grupa na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górniczego i w stosunku do tych należności występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe / akredytywa, gwarancje bankowe / co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

Na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości spółka tworzy odpisy aktualizujące, których wartość zaprezentowana została w rozdziale nr 39.

Ryzyko płynności

Grupa narażona jest na to ryzyko w przypadku gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Grupa zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykl rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

Ryzyko rynkowe

- ryzyko walutowe – związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: zawieranie umów o terminową wymianę walut typu Forward oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym.
- ryzyko stopy procentowej – Grupa narażona jest na to ryzyko z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. 100% wartości kredytów to kredyty zaciągnięte w PLN, dlatego też

Grupa na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty.

ryzyko cenowe – na ryzyko wzrostu cen Grupa narażona jest w przypadku materiałów niezbędnych dla działalności, głównie wyrobów hutniczych. Grupa dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z odbiorcami / branża hutnicza, hydrauliczna, elementy śrubowe / możliwości negocjacji cen oraz w formie tzw. zamówień otwartych, które pozwalają zagwarantować cenę i ilość dostawy, odbiór zaś poszczególnych partii odbywa się sukcesywnie w miarę potrzeb. Grupa w zakresie w jakim jest to możliwe posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

26) Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy.

Jako instrument finansowy Spółki Grupy kwalifikują każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego

między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, Spółki Grupy klasyfikują instrumenty finansowe z podziałem na:

- a) **instrumenty przeznaczone do obrotu** – składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które zostały nabyte lub powstały głównie po to, by generować zysk uzyskiwany dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny lub marży maklerskiej,
- b) **instrumenty finansowe utrzymywane do terminu zapadalności** – aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które Jednostki Grupy zamierzają i są w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem pożyczek udzielonych przez jednostki i wierzytelności własnych jednostek,
- c) **pożyczki i należności** - są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, innymi niż aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy lub aktywa finansowe wyznaczone przez Spółkę Grupy przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.
- d) **instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży** - to aktywa finansowe nie będące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami utrzymywanymi do terminu zapadalności, a także nie będące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Grupa dzieli zobowiązania finansowe na dwie kategorie

- zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inne zobowiązania (nie zaklasyfikowane do pierwszej kategorii).

Do pierwszej kategorii zalicza się głównie instrumenty pochodne oraz zobowiązania zaciągnięte dla realizacji krótkoterminowych zysków.

Do drugiej kategorii zalicza się zobowiązania, które nie zostały przyporządkowane do zobowiązań w wartości godziwej przez wynik finansowy, czyli kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pożyczki zaciągnięte, obligacje wyemitowane itp.

Inne zobowiązania finansowe wyceniane są na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne.

Nie później niż na dzień zawarcia kontraktu Spółki Grupy zobowiązane są do wprowadzenia do ksiąg rachunkowych emitowanego lub wystawionego instrumentu, a także możliwych do wyróżnienia wskaźników tego instrumentu odpowiednio zakwalifikowanych do kapitałów własnych jako instrumenty kapitałowe, zobowiązań krótkoterminowych lub długoterminowych również wtedy, gdy składnik mający charakter zobowiązania nie jest instrumentem finansowym.

Różnice z przeszacowania oraz osiągnięte przychody lub poniesione straty, stosownie do kwalifikacji instrumentu finansowego, wpływają odpowiednio na wynik finansowy (zobowiązania) lub kapitał z aktualizacji wyceny (instrumenty kapitałowe).

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Spółki Grupy wyceniają w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Spółki Grupy włączają do wartości początkowej wyceny aktywów i zobowiązań finansowych za wyjątkiem tych zakwalifikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu.

Spółki Grupy do pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych zalicza papiery wartościowe (obligacje, certyfikaty inwestycyjne, bony skarbowe i inne) o dłuższej niż 3 miesiące, lecz krótszej niż rok od dnia bilansowego dacie wykupu, pożyczki oraz lokaty bankowe o terminie zapadalności dłuższym niż 3 miesiące ale krótszym niż rok od dnia bilansowego. W przypadku obligacji - dyskonto rozliczne jest według efektywnej stopy wprost proporcjonalnie do okresu, w którym świadczenie jest spełniane.

27) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółki Grupy wyceniają według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: aktywa utrzymywane do terminu zapadalności, pożyczki udzielone i należności własne oraz pozostałe zobowiązania finansowe, które nie zostały zakwalifikowane do obrotu, w przypadku powyższych tytułów wycena może odbywać się także:

- a) w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący,
- b) w kwocie wymagającej zapłaty: należności i zobowiązania o krótkim terminie zapadalności/wymagalności,
- c) według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży.

28) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe

Instrument kapitałowy jest to każda umowa, która stwierdza prawo do rezydualnego udziału w aktywach jednostki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań.

29) Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są instrumentem generującym odsetki. Należności z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo w wartości godziwej a następnie według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o utworzone w okresie późniejszym odpisy aktualizujące wartość z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący wartość z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmują się w rachunku zysków i strat. Decyzję o tworzeniu odpisu podejmują Zarządy Spółek.

30) Pozostałe należności

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu sprzedaży:

- rzeczowych aktywów trwałych
- finansowych aktywów trwałych
- zorganizowanej części przedsiębiorstwa

31) Inwestycje w papiery wartościowe i udziały w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych niekonsolidowanych

Zgodnie z MSR 27 § 38 Grupa inwestycje w jednostkach zależnych, jednostkach współkontrolowanych, jednostkach stowarzyszonych, nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź nie wchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczone do sprzedaży) niekonsolidowanych zgodnie z MSSF 5, ujmuje w cenie nabycia. Powyższe dotyczy spółek niekonsolidowanych. Jednostka Dominująca tworzy odpisy na posiadane udziały i akcje zagranicznych spółek zależnych, w sytuacji, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości przez składnik aktywów. Jednostka Dominująca posiadająca udziały/akcje tworzy odpisy w wysokości w jakiej wartość bilansowa inwestycji przekracza wartości bilansowe aktywów netto spółki zagranicznej.

Obligacje wyceniane są w cenie nabycia powiększonej o naliczone odsetki za dany okres.

32) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank wiodący, z którego usług korzystają Spółki Grupy. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

33) Rozliczenia międzyokresowe kosztów

a) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów – obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, Spółki Grupy uwzględniają zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłużają nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

b) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów – dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany rok obrotowy zgodnie z zasadą współmierności.

W praktyce mogą to być przede wszystkim:

- koszty stanowiące ściśle oznaczone świadczenia przyjęte przez spółkę, lecz jeszcze nie będące zobowiązaniem,
- prawdopodobne koszty, których kwota lub data powstania zobowiązania z ich tytułu nie są jeszcze znane

Przy ich tworzeniu Spółki Grupy kieruje się zasadą istotności. Rozliczenia międzyokresowe bierne obejmują zwłaszcza przewidywane koszty:

- wypłat premii z zysku, nagród jubileuszowych,
- przewidywane koszty audytu

34) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych oraz dotacji, których rozliczenie nastąpi w przyszłym okresie.

35) Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Kapitał rezerwowy
- Zyski zatrzymane

➤ Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji. Kapitał zakładowy Grupy stanowi kapitał zakładowy Jednostki Dominującej.

➤ Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość

W kapitale zapasowym jest zawarty kapitał z aktualizacji dotyczący przeszacowania środków trwałych na 1 stycznia 1995, który został rozliczony na dzień przejścia na MSR. Kapitał zapasowy Grupy stanowi kapitał zapasowy Jednostki Dominującej.

➤ Zyski zatrzymane

Pozycja Zyski zatrzymane odzwierciedla

- nierozliczony wynik z lat poprzednich
- efekty ewentualnych zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich, a ujawnionych w bieżącym roku
- wynik roku bieżącego

36) Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce Grupy ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,

- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np., naprawy gwarancyjne).

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych oraz pozostałych tytułów, ustalone są w wysokości własnych szacunków Spółek Grupy.

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Spółki Grupy w okresie gwarancji.

37) Kredyty bankowe

Kredyty prezentujemy w pasywach z podziałem na:

- kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada do 12 miesięcy od dnia bilansowego
- kredyty długoterminowe, dla których okres zapadalności wynosi powyżej 1 roku.

Na dzień bilansowy Grupa dzieli zobowiązania z tytułu kredytów na część krótkoterminową oraz długoterminową.

Na dzień bilansowy Spółki Grupy wyceniają kredyty długoterminowe oraz inne zobowiązania nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik w zamortyzowanym koszcie. Dla takich pozycji odsetki naliczane efektywną stopą procentową powiększają koszty finansowe.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, które zostaną spłacone w ciągu najbliższego okresu. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania Spółki Grupy wyceniają w kwocie wymagającej zapłaty. Kredyt w rachunku bieżącym (overdraft) zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

38) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółki Grupy ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

39) Zamienne instrumenty dłużne

Nie wystąpiły.

40) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujemowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. Termin wymagalności zobowiązań wynikających z zatrzymanych kaucji gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujemowane jest jako koszt finansowy.

41) Zobowiązania z tytułu postępowania układowego.

W dniu 09.03.2012 roku Sąd Rejonowy w Nowym Sączu pod Sygn. Akt V GU 5/10 wydał postanowienie o zatwierdzeniu układu pomiędzy ZMG Glinik w Gorlicach a wierzycielami o treści:

- a) spłata drobnych wierzycieli, których należność główna na dzień wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości, tj. na dzień 24.11.2010 roku nie przekracza kwoty 20 tys. zł. uregulowana zostanie w 100%,
- b) w odniesieniu do pozostałych wierzycieli:
 - redukcja należności głównej o 50%
 - spłata pozostałej kwoty w 20-stu kwartalnych ratach,
- c) umorzenie w 100% naliczonych odsetek i kosztów ubocznych od wszystkich wierzytelności.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 20.04.2012 zakończono postępowanie upadłościowe ZMG Glinik Sp. z o.o. w upadłości układowej w Gorlicach.

Zobowiązania układowe prezentowane są w pozycji innych zobowiązań w podziale na zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 9 523 tys. zł z okresem spłaty rat w ciągu roku oraz zobowiązania długoterminowe w kwocie 26 187 tys. zł. z okresem spłaty rat powyżej roku. Od zobowiązań długoterminowych odliczane jest dyskonto, które na dzień 31.12.2013 wynosiło 5 438 tys. zł.

42) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Instrumenty pochodne zaprezentowano w notcie nr 38.

43) Płatności instrumentami kapitałowymi

Nie wystąpiły w 2013 roku.

44) Dotacje

Zgodnie z MSR 20 § 7 dotacji rządowych, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej, nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, iż:

- a) jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz
- b) dotacje będą otrzymane.

Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów.

Ewidencja środków trwałych pozwala na identyfikację wartości nabycia konkretnego środka oraz wartości otrzymanej dotacji.

Kwota amortyzacji majątku trwałego, który zostały sfinansowany dotacją odnoszona jest w koszty w wartości netto tj. w wartości pomniejszonej o otrzymaną dotację, z zachowaniem proporcji do wielkości amortyzacji.

45) Zysk przypadający na jedną akcję

Grupa w sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na postawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych

Zysk na jedną akcję =

Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu

Wyliczenie wskaźnika rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych

Rozwodniony zysk na jedną akcję =

Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która zostałaby wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe

46) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań angażowanych w celu dostarczania produktów lub usług podlegających określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności. Podstawą wyodrębnienia kosztów segmentu są koszty, na które składają się koszty sprzedaży produktów klientom zewnętrznym oraz koszty transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu. Informacje dotyczące segmentów działalności sporządza się zgodnie z polityką rachunkowości przyjętą do sporządzania i prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Grupa nie przypisuje aktywów i pasywów do poszczególnych segmentów, bowiem odnoszą się one wspólnie do wszystkich segmentów.

Grupa ujawnia przychody każdego segmentu objętego obowiązkiem sprawozdawczym. Przychody segmentu ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych oraz przychody segmentu pochodzące z transakcji realizowanych z innymi segmentami wykazuje się osobno. Segmentację branżową i geograficzną przedstawiono w rozdziale 4.

47) Prezentacja w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Przepływów Pieniężnych oraz w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej udzielonych i zaciągniętych pożyczek

Zgodnie z MSR 7 § 6 działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto wg MSR 7 § 16 pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Grupę są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna. Natomiast działalność finansowa zgodnie z MSR 7 § 6 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej (MSR 7 § 17) są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

48) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Grupa na dzień bilansowy prezentuje aktywa i pasywa z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi zgodnie z przepisami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe.

A) Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany z jednostką sprawozdawczą, jeżeli ta osoba:

- sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą,
- ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą; lub
- jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej.

B) Jednostka jest związana z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- 1) jednostka i jednostka sprawozdawcza są członkami tej samej grupy (co oznacza, że każda jednostka dominująca, zależna i współzależna jest związana z pozostałymi jednostkami),
- 2) jedna jednostka jest jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem innej jednostki (lub jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem członka grupy, której członkiem jest ta inna jednostka),
- 3) obydwie jednostki są wspólnymi przedsięwzięciami tego samego trzeciego podmiotu,
- 4) jedna jednostka jest wspólnym przedsięwzięciem trzeciej jednostki, a dana inna jednostka jest jednostką stowarzyszoną trzeciej jednostki,
- 5) jednostka jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz pracowników jednostki sprawozdawczej lub jednostki związanej z jednostką sprawozdawczą. Jeżeli jednostka sprawozdawcza jest sama w sobie takim programem, sponsorujący pracodawcy są również związani z jednostką sprawozdawczą,
- 6) jednostka jest kontrolowana lub wspólnie kontrolowana przez osobę, która:
 - a) sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą;
 - b) ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą lub
 - c) jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej,

- 7) osoba, która sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą ma znaczący wpływ na jednostkę lub jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki (lub jednostki dominującej tej jednostki).

Jeśli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje, Grupa ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi. Grupa w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest akcjonariuszem/udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni.

Na dzień bilansowy w Spółce FAMUR S.A. akcjonariuszem posiadającym bezpośrednio ponad 50% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub akcji w kapitale zakładowym była spółka TDJ Equity I Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach. TDJ S.A. jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki TDJ Equity I Sp. z o.o. co powoduje, iż sprawuje pośrednią kontrolę nad większym pakietem akcji spółki FAMUR S.A.

49) Informacje na temat sezonowości

Działalność operacyjna Grupy nie podlega sezonowości.

Akcjonariusze Spółki FAMUR S.A.

Według stanu zgodnego z ostatnim Walnym Zgromadzeniem oraz powiadomieniami o zmianie stanu posiadania akcji jakie otrzymała Spółka FAMUR S.A. wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów przedstawiał się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Ilość głosów na WZA	% udział
TDJ Equity I Sp. z o.o.	343 226 896	343 226 896	71,28%
ING OFE	28 000 000	28 000 000	5,82%

Od przekazania raportu za III kwartał 2013 roku stan posiadania akcjonariuszy powyżej 5 % uległ zmianie. W dniu 30 grudnia 2013 r. Zarząd FAMUR S.A. otrzymał zawiadomienie od akcjonariusza TDJ S.A. o objęciu przez spółkę zależną – TDJ Equity I Sp. z o.o. 343.226.896 sztuk akcji zwykłych na okaziciela FAMUR S.A. W wyniku powyższej transakcji jednostką bezpośrednio sprawującą kontrolę nad FAMUR S.A. jest obecnie TDJ Equity I Sp. z o.o., natomiast TDJ S.A. jest podmiotem dominującym w stosunku do TDJ Equity I Sp. z o.o.. Pan Tomasz Domogala jest podmiotem dominującym w stosunku do TDJ S.A. co powoduje, iż sprawuje on pośrednio kontrolę nad większościowym pakietem akcji FAMUR S.A.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi opisano w notce 51.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Sprzedaż materiałów i towarów	132 521	128 890
Sprzedaż produktów	1 043 897	1 342 619
W tym, przychody z kontraktów długoterminowych	259 086	754 867
Razem	1 176 417	1 471 509
Pozostałe przychody operacyjne	80 770	105 498
Przychody finansowe	44 724	44 598
Przychody z działalności zaniechanej	-	60
Razem	1 301 912	1 621 665

4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE

Segmenty branżowe

Dla celów zarządczych, w strukturze Grupy Kapitałowej FAMUR wydzielono cztery rodzaje działalności. Segmenty te są podstawą sporządzania przez Grupę Kapitałową FAMUR raportów odnośnie głównych segmentów branżowych.

W następstwie zmiany składu segmentów jednostka przekształciła analogiczne pozycje dotyczące segmentów za 2012 rok.

W ramach działalności Grupy Kapitałowej FAMUR można wyróżnić następujące rodzaje działalności:

[Działalność A] – Kompleksy ścianowe

[Działalność B] – Kompleksy chodnikowe

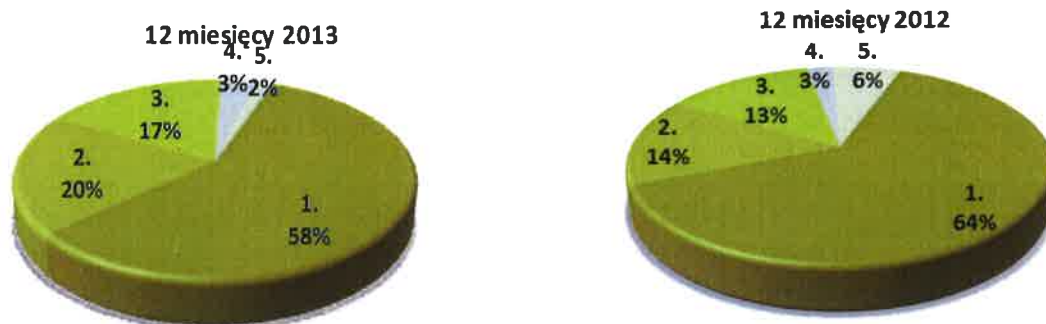
[Działalność C] – Systemy transportu

[Działalność D] – Infrastruktura powierzchniowa zakładów górniczych

INFORMACJE O POSZCZEGÓLNYCH SEGMENTACH BRANŻOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W LATACH 2013 I 2012 ZOSTAŁY ZAPREZENTOWANE PONIŻEJ

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Kompleksy ścianowe	Kompleksy chodnikowe	Systemy transportu	Infrastruktura powierzchniowa zakładów górniczych	Pozostałe	Razem
12 miesięcy 2013						
Przychody ze sprzedaży	679 131	234 078	203 921	40 049	19 239	1 176 417
Zysk brutto na sprzedaży	136 493	137 490	50 815	4 244	239	329 280
Zysk na sprzedaży	58 599	112 236	29 935	346	239	201 356
12 miesięcy 2012						
Przychody ze sprzedaży	934 317	212 211	198 590	37 087	89 304	1 471 509
Zysk brutto na sprzedaży	318 233	133 802	49 712	3 865	65	505 677
Zysk na sprzedaży	229 737	115 433	33 579	1 057	65	379 872

Udział segmentu w przychodach

Grupa nie prezentuje informacji o amortyzacji, nakładach na środki trwałe, sumie aktywów i zobowiązaniach segmentu z uwagi na fakt, iż dane te nie są analizowane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji.

Działalność zaniechana

W 2013 roku brak działalności zaniechanej.

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Rosji, Unii Europejskiej i Państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu Grupy, niezależnie od kraju pochodzenia sprzedawanych produktów lub usług.

SEGMENTACJA GEOGRAFICZNA PRZYCHODÓW

Przychody ze sprzedaży	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012	Dynamika	Udział %
Polska	963 781	1 046 784	- 7,9%	81,93%
Rosja i WNP	123 319	269 521	- 54,2%	10,48%
Unia Europejska	31 855	81 668	- 61,0%	2,71%
Pozostałe kraje europejskie	55 617	247	22 417%	4,73%
Pozostałe	1 846	73 289	- 97,5%	0,16%
RAZEM	1 176 417	1 471 509	-20,1%	100%
Eksport łącznie	212 637	424 725	-49,9%	18,07%

5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI

W 2013 i 2012 roku Grupa nie poniosła kosztów restrukturyzacji.

6. ZYSK NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Zysk na działalności operacyjnej na dzień 31.12.2013 roku wynosił 224 629 tys. zł i został osiągnięty po uwzględnieniu następujących kosztów:

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) amortyzacja	160 094	128 384
- amortyzacja wartości niematerialnych	14 333	7 170
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	145 761	121 214
b) zużycie materiałów i energii	415 478	520 278
c) usługi obce	162 027	289 558
d) podatki i opłaty	9 630	8 517
e) wynagrodzenia	154 240	146 543
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	34 775	35 094
g) pozostałe koszty rodzajowe	21 493	16 501
Koszty według rodzaju, razem	957 737	1 144 875
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	19 342	- 48 520
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-97 929	- 115 205
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-15 291	- 20 902
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-112 633	- 104 643
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	751 226	855 605

7. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Grupie (z uwzględnieniem zarządu):

	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
Pracownicy umysłowi	813	816
Pracownicy fizyczni	2 062	2 169
Pracownicy na urlopach wychowawczych	3	9
Razem	2 878	2 994

	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:	189 015	181 637
Wynagrodzenia	154 240	146 543
Składki na ubezpieczenie społeczne	26 855	26 869
Inne świadczenia pracownicze	7 920	8 225

8. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

INNE PRZYCHODY OPERACYJNE	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	56 133	24 266
- na naprawy gwarancyjne	3 351	1 663
- na świadczenie pracownicze	2 012	-
- na dep. i ekwiwalent węglowy	4 739	16 580
- pozostałe	46 031	6 023
b) pozostałe, w tym:	23 026	80 797
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	42	161
- rozwiązanie odpisy aktualizujące należności	5 353	39 836
- umorzone zobowiązania	78	22
- odzyski ze zwrotów, demontażu aktywów trwałych	1 322	1 846
- złomowanie	4 482	2 521
- odszkodowania	9 353	33 576
- inne	2 396	2 835
Inne przychody operacyjne, razem	79 159	105 063

INNE KOSZTY OPERACYJNE	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) utworzone rezerwy (z tytułu)	1 357	69 231
- na świadczenia pracownicze	239	5 671
- na naprawy gwarancyjne	83	14 230
- na ryzyko procesowe	-	40 375
- na zobowiązania	-	70
- pozostałe	1 035	8 885
b) pozostałe, w tym:	37 681	42 795
- koszty napraw gwarancyjnych	20 455	19 709
- poniesione koszty reklamacji	3 793	6 335
- koszty demontażu, likwidacji środków trwałych	3 059	3 512
- wydany węgiel dla emerytów i wypłacony deputat węglowy	21	20
- kary, grzywny, odszkodowania	739	1 023
- złomowanie	657	408
- inne	8 957	11 788
Inne koszty operacyjne, razem	39 038	112 026

9. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
1. Przychody finansowe z tytułu dywidend i udziałów w zyskach	4 162	242
2. Odsetki	32 102	22 335
a) od pożyczek w tym	249	19 669
- od jednostek powiązanych	188	49
b) pozostałe	31 854	2 666
3. Aktualizacja wartości inwestycji	437	
4. Inne	8 024	22 021
a) dodatnie różnice kursowe	-	-
b) rozwiązane rezerwy	-	927
c) rozliczanie kontraktów terminowych	4 644	13 476
d) wycena bilansowa instrumentów finansowych	774	3 755
e) dyskonto od obligacji	-	3 238
f) pozostałe	2 606	625
PRZYCHODY FINANSOWE RAZEM	44 724	44 598

Koszty finansowe	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
1. Koszty finansowe z tytułu odsetek	12 877	15 240
a) od kredytów i pożyczek	4 111	9 707
- w tym od jednostek powiązanych	375	436
b) pozostałe odsetki	8 766	5 533
2. Strata ze zbycia inwestycji	-	298
3. Aktualizacja wartości inwestycji	2 389	6 162
4. Inne koszty finansowe	13 319	36 489
a) ujemne różnice kursowe	5 990	6 213
b) utworzone rezerwy	101	16 093
c) rozliczanie kontraktów terminowych	24	14
d) wycena bilansowa instrumentów finansowych	59	-
e) gwarancje bankowe	-	-
f) prowizje	548	1 616
g) umorzone odsetki od należności	-	148
h) zaokrąglenia wartości wydanych akcji w ramach dywidendy	-	-
i) wydanie dywidendy w postaci akcji	-	-
j) dyskonto	3 275	2 624
k) zmiana ceny nabycia udziałów	-	5 535
l) pozostałe	3 322	4 246
KOSZTY FINANSOWE RAZEM	28 586	58 189

10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ

W roku 2012 wynik na działalności zaniechanej stanowi strata spółki REMAG SA w Oddziale w Hiszpanii.

Spółka REMAG SA zaprzestała prowadzenia w 2011 roku działalności operacyjnej w swoim Oddziale w Hiszpanii.

W 2013 roku działalność zaniechana nie wystąpiła.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	
Działalność zaniechana		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:		60
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów		60
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		-
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		-
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		-
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		-
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)		60
IV. Koszty sprzedaży		-
V. Koszty ogólnego zarządu		65
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)		-5
VII. Pozostałe przychody operacyjne		-
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		-
3. Inne przychody operacyjne		-
VIII. Pozostałe koszty operacyjne		-
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		-
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		-
3. Inne koszty operacyjne		-
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)		-5
X. Przychody finansowe		-
1. Odsetki, w tym:		-
- od jednostek powiązanych		-
2. Inne		-
XI. Koszty finansowe		3
1. Odsetki, w tym:		-
2. Inne		3
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI+/-XII)		-8
XIII. Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych		-
XIV. Zysk (strata) brutto (XIII-XIV+XV)		-8
XV. Podatek dochodowy		-
a) część bieżąca		-
b) część odroczone		-
XVI. Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-8

11. PODATEK DOCHODOWY

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
1. Zysk (strata) brutto	240 767	337 390
2. Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	122 824	- 7 506
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	-370 177	- 351 072
- Przychody stanowiące przychód podatkowy	121 976	151 499
- Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	560 252	358 728
- koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	- 189 248	166 661
- wynik zdarzeń nadzwyczajnych		-
- Inne	22	9
3. Odliczenia	30 379	56 494
odliczenia od dochodu - strata podatkowa	17 236	23 995
odliczenia od dochodu inne	13 143	32 499
4. Podstawa opodatkowania	333 212	273 390
- w tym podstawa opodatkowania oddziału zagranicznego	-	-
5. Podatek dochodowy według właściwej stawki 19%	40 713	62 902
9. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	40 713	62 910
- wykazany w rachunku zysków i strat za okres bieżący	40 713	62 902
- wykazany w rachunku zysków i strat - korekty za lata ubiegłe		8

RÓŻNICE POMIĘDZY NOMINALNĄ A EFEKTYWNĄ STAWKĄ PODATKOWĄ	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	w TPLN	w TPLN
Wynik finansowy brutto	240 767	337 390
Podatek dochodowy 19%	45 746	64 104
Trwale różnice przychodów nie będących przychodami i kosztów nie będących kosztami według przepisów podatkowych	- 66 325	- 17 062
Różnice z tytułu korzystania ze zwolnienia w podatku dochodowym z tytułu działalności gospodarczej na terenie strefy	- 13 331	- 36 369
Odliczone straty z lat poprzednich	-15 958	- 23 617
Wynik brutto skorygowany o różnice trwałe	145 153	260 342
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	27 579	49 465
Efektywna stopa podatkowa	19%	19%

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT:	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	- 13 133	- 13 446
Podatek dochodowy odroczony, razem	- 13 133	- 13 446

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

12. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31.12.2013 roku nie występują aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.

13. DYWIDENDY

- Dnia 24.03.2013 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Georyt Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podziale zysku netto za rok obrotowy 2012. Mocą powyższej uchwały zysk netto w kwocie 1 649 054,57 zł przeznaczono na wypłatę dywidendy spółce FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 28.03.2013 r.
- Dnia 26.03.2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polskie Maszyny Górnicze S.A. podjęło uchwały, na mocy których postanowiono zysk netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 7 110 238,66 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy spółce FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 28.03.2013 r.
- Dnia 26.04.2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Fabryki Maszyn Górniczych PIOMA S.A. podjęło uchwałę o podziale zysku netto za rok obrotowy 2012. Mocą powyższej uchwały zysk netto w kwocie 23 592 837,86 zł został przeznaczony na wypłatę dywidendy spółce FAMUR S.A. Dywidenda została uregulowana w dniu 29.04.2013 r.
- Dnia 26.04.2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Nowosądeckiej Fabryki Urządzeń Górniczych Nowomąg S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu zysku netto za rok obrotowy 2012 w wysokości 16 985 021,23 zł. na wypłatę dywidendy dla FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 30.04.2013 r.
- Dnia 26.03.2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Fabryki Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS SA podjęło uchwały na mocy których postanowiono zysk netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 55 064 983,78 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy spółce FAMUR S.A. Dywidenda została uregulowana w dniu 28.03.2013 r.
- Dnia 22.04.2013 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Fabryka Hydrauliki Sterowniczej Dams Sp. z o.o. podjęło uchwały na mocy których postanowiono zysk netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 165 101,14 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy spółce FAMUR S.A. Ponadto postanowiono o przeznaczeniu utworzonej z zysku części kapitału zapasowego na wypłatę dywidendy w kwocie 2 397 499,48 zł. Dywidenda została uregulowana w dniu 29.04.2013 r.
- Dnia 16.05.2013 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o. podjęło uchwały na mocy których postanowiono zysk netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 292 530,77 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy spółce FAMUR S.A. Ponadto postanowiono użyć środki zgromadzone w ramach kapitału zapasowego w wysokości 1 136 437,61 na wypłatę dywidendy spółce FAMUR S.A. Dywidenda została uregulowana w dniach 28.05.2013, 20.06.2013 i 06.03.2014 r.

14. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Zysk netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję podlegający podziałowi między akcjonariuszy jednostki dominującej	207 627	271 806

Zysk netto danego roku dla działalności zaniechanej	-	8
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję	207 627	271 798

	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TSZT	TSZT
Średnia ważona liczba akcji podmiotu dominującego wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	481 500	481 500
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego na jedną akcję	481 500	481 500

	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Zysk netto danego roku podlegający podziałowi między akcjonariuszy jednostki dominującej	207 627	271 806
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję, po wyłączeniu wyniku na działalności zaniechanej	207 627	271 806

Zysk z działalności kontynuowanej wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję, po wyłączeniu wyniku na działalności zaniechanej	207 627	271 806
--	---------	---------

Zysk netto na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej	0,43	0,56
Zysk netto na jedną akcję zwykłą dla działalności zaniechanej	0,00	0,00

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (licznik), przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących (mianownik) w ciągu danego okresu.

Dla celów obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję, kwotami przypadającymi na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej z tytułu:

- zysku lub straty z kontynuowanej działalności przypadającego na jednostkę dominującą oraz
- zysku lub straty przypadającego na jednostkę dominującą

są kwoty z pozycji a) i b) skorygowane o wartość dywidend uprzywilejowanych po opodatkowaniu, różnice z tytułu rozliczenia akcji uprzywilejowanych oraz o inne podobne wpływy akcji uprzywilejowanych zaklasyfikowanych jako instrumenty kapitałowe.

15. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU SPÓŁKI

	Stan na 31.12.2013 TPLN	Stan na 31.12.2012 TPLN
Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Nieruchomości	85 996	7 739
Środki trwałe	31 312	42 581
Zapasy	43 558	5 750

Akcje	124 279	186 780
Należności	-	-
Razem	285 145	229 361

16. WARTOŚĆ FIRMY Z KONSOLIDACJI

Na dzień 31.12.2013 roku oraz na dzień 31. 12.2012 roku nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości firmy.

WARTOŚĆ FIRMY PRZEJĘTA W RAMACH POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2013 w TPLN	Stan na koniec okresu 31.12.2012 w TPLN
NOWOMAG S. A.	4 510	4 510
FAZOS S. A.	65 031	65 031
PIOMA S. A.	8 813	8 813
PMG S. A	5	5
GEORYT Sp. z o.o.	6 048	6 048
REMAG S.A.	72 400	72 400
ZMG Glinik Sp. z o.o.	4 549	4 549
Wartość firmy (netto)	161 356	161 356

Wartość firmy

Wartość firmy na początek okresu 01.01.2012	156 807
- włączenie spółki ZMG Glinik Sp. z o.o. do Grupy FAMUR	4 549
Wartość firmy na koniec okresu 31.12.2012	161 356

Ogólna wartość firmy będąca w posiadaniu Grupy na dzień 31 grudnia 2013r. wynosiła 161,36 mln zł. W ciągu roku nie dokonano odpisów wartości firmy.

Roczny test utraty wartości

W ciągu roku obrotowego Grupa dokonała oceny wartości ekonomicznej firmy. Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła. Testu dokonano za pomocą metody wyceny zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 9,5%. Zastosowano 5 letni okres prognozy, na podstawie zatwierdzonych przez spółki budżetów. W budżetach przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie wzrostów sprzedaży, bazując na rentownościach osiągniętych historycznie. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy - dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą.

Alokacja wartości firmy do segmentów działalności

Bilansową wartość firmy przypisano do segmentów działalności Grupy:

Kompleksy ścianowe	80 143
Kompleksy chodnikowe	72 400
Systemy transportu	8 813
Infrastruktura zakładów górniczych	-
	161 356

Wartość firmy koncentruje się w 3 podstawowych segmentach działalności Grupy związanymi z produkcją maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego tj. produkcją kombajnów ścianowych, przenośników taśmowych, zmechanizowanych obudów ścianowych i hydrauliki siłowej w segmencie kompleksów ścianowych; przenośników zgrzeblowych i kolejek w segmencie systemów transportowych oraz kombajnów chodnikowych w segmencie kompleksów chodnikowych.

17. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013 r.

	a koszty zakończonych prac rozwojowych	b wartość firmy	c nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym: - oprogramowanie komputerowe	d inne wartości niematerialne, w tym: nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne, razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	15 377	161 356	14 869	13 055	8 029
b) zwiększenia (z tytułu)	12 624	0	287	116	15 635
- nabycie	12 624	0	245	116	15 478
- inne	0	0	42	0	156
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	0	142	570	13 529
- sprzedaży	0	0	37	37	0
- likwidacji	0	0	0	0	0
- inne	0	0	106	534	13 529
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	28 002	161 356	15 014	12 601	10 135
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	8 644	0	12 391	11 386	0
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	11 043	0	1 169	167	0
- sprzedaży	0	0	-26	-26	-26
- likwidacji	0	0	0	0	0
- przeznaczania do sprzedaży	0	0	0	0	0
- inne	11 043	0	1 196	193	0
- przed wejściem do grupy	0	0	0	0	0
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	19 688	0	13 560	11 553	0
h) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	8 313	161 356	1 454	1 048	10 135
					185 979

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r.

w TPLN	a koszty zakładowych prac rozwojowych	b wartość firmy	c		d	Wartości niematerialne, razem
			nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	- oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne, w tym: nakłady na wartości niematerialne	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	14 982	156 807	12 871	11 474	14 681	199 341
b) zwiększenia (z tytułu)	395	4 549	2 327	1 883	6 547	13 818
- nabycie	395	4 549	2 794	1 883	5 894	13 632
w tym włączenie do konsolidacji ZMG Glinik Sp. z o.o.	-	-	1 304	1 304	-	1 304
- inne	-	-	-466	-	653	187
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	329	302	2 698	3 027
- sprzedaży	-	-	-	-	993	993
- likwidacji	-	-	329	119	109	438
- inne	-	-	-	183	1 596	1 596
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	15 377	161 356	14 869	13 055	18 530	210 133
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	6 146	-	9 563	8 583	2 119	17 827
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	2 499	-	2 828	2 803	2 404	7 731
- sprzedaży	-	-	-	-	-311	-311
- likwidacji	-	-	-329	-119	-45	-374
- przeznaczania do sprzedaży	-	-	-	-183	-	-
- inne	2 499	-	3 366	3 105	2 551	8 416
w tym włączenie do konsolidacji ZMG Glinik Sp. z o.o.	-	-	432	432	-	432
- przed wejściem do grupy	-	-	-209	-	209	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	8 644	-	12 391	11 386	4 523	25 558
h) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	6 732	161 356	2 478	1 670	14 007	184 574

18. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE
ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	44 423	168 969	647 070	15 198	14 478	890 136
b) zwiększenia (z tytułu)	1 895	9 483	119 682	7 580	336	138 977
- zakupu	277	8 591	19 400	6 016	326	34 611
- wytworzenie w ramach własnej produkcji	0	0	99 450	1 564	10	101 024
- przekształcenia dzierżawy w leasing	0	0	0	0	0	0
- inne	1 618	892	831	0	0	3 341
c) zmniejszenia (z tytułu)	129	3 316	31 682	4 653	397	40 176
- sprzedaży	129	1 647	1 543	2 886	76	6 280
- likwidacji	0	740	30 135	1 766	321	32 962
- przekształcenia dzierżawy w leasing	0	0	0	0	0	0
- inne	0	930	4	0	0	934
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	46 190	175 136	735 069	18 125	14 418	988 936
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	88	33 549	357 911	9 385	8 087	409 019
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	56	3 825	108 621	1 044	1 669	115 215
- zwiększeń	41	5 754	137 352	5 042	2 031	150 221
- zmniejszeń z tyt. likwidacji	0	385	27 409	1 766	300	29 859
- zmniejszeń z tyt. Sprzedaży	4	627	1 109	2 232	63	4 036
- zmniejszeń z tyt. hiperinflacji	0	0	0	0	0	0
- innych zmniejszeń	-20	918	213	0	0	1 111
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	144	37 374	466 531	10 429	9 755	524 234
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	4 720	1 088	25	79	5 912
- zwiększenie	0	3 751	0	0	0	3 751
- zmniejszenie	0	173	499	3	10	684
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0	8 298	589	22	69	8 978
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	46 046	129 463	267 949	7 674	4 594	455 726

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r.

w TPLN	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	41 335	139 305	486 312	12 418	13 929	693 297
b) zwiększenia (z tytułu)	3 089	29 873	197 777	3 618	1 071	235 428
- zakupu	3 071	29 496	34 710	3 009	974	71 260
w tym włączenie do konsolidacji ZMG Glinik Sp. z o.o.	3 019	24 682	16 156	574	435	44 866
- wytworzenie w ramach własnej produkcji	-	343	107 727	538	66	108 673
- inne	18	35	55 340	71	30	55 494
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	209	37 019	838	522	38 588
- sprzedaży	-	4	2 648	373	247	3 273
- likwidacji	-	24	34 371	465	275	35 134
- inne	-	181	-	-	-	181
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	44 423	168 969	647 070	15 198	14 478	890 136
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	26 254	269 784	7 543	6 442	310 023
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	88	7 295	88 127	1 842	1 644	98 996
- zwiększeń	54	6 081	115 878	2 334	1 950	126 297
- zmniejszeń z tyt. likwidacji	-	2	30 869	458	272	31 602
- zmniejszeń z tyt. Sprzedaży	-	1	2 388	229	247	2 866
- innych zwiększeń	-	181	-	-	-	181
- innych zwiększeń	34	1 398	5 507	196	213	7 348
w tym włączenie do konsolidacji ZMG Glinik Sp. z o.o.	36	1 386	3 677	125	160	5 384
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	88	33 549	357 911	9 385	8 087	409 019
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	2 550	209	29	86	2 874
- zwiększenie	-	2 810	975	-	-	3 785
w tym włączenie do konsolidacji ZMG Glinik Sp. z o.o.	-	1 893	-	-	-	1 893
- zmniejszenie	-	641	95	3	7	747
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	4 720	1 088	25	79	5 912
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	44 336	130 700	288 071	5 788	6 313	475 207

19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Grupa posiada nieruchomości inwestycyjne w postaci gruntów i budynków na łączną wartość netto 3 544 tys. zł

Powierzchnia gruntów wynosi 7,35 ha a powierzchnia użytkowa budynków 4.616 metra kwadratowego.

Spółka stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model oparty na wartości przeszacowanej. Sklasyfikowanie nieruchomości inwestycyjnych nastąpiło na skutek zmiany sposobu przeznaczenia środków trwałych- nieruchomości nie jest wykorzystywana obecnie przy produkcji, dostawach lub czynnościach biurowych, a jest traktowana jako źródło przychodów z czynszów i utrzymywana ze względu na przyrost jej wartości. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej szacuje się na podstawie ocena wartości nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę. Grupa w 2011 roku różnicę z przeszacowania do wartości godziwej, po uwzględnieniu podatku odroczonego, w kwocie 1 573 tys. zł odniosła na zyski zatrzymane.

Poniżej przedstawiono tabelę ujawniającą wartość brutto wraz z umorzeniem nieruchomości inwestycyjnych.

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013 r.

w TPLN	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne , razem
a) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	3 697	509	4 206
b) zwiększenia (z tytułu)	0	0	0
c) zmniejszenia (z tytułu)	662	0	662
- sprzedaży	662	0	662
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	3 035	509	3 544
e) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	3 035	509	3 544

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r.

w TPLN	Grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne , razem
a) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	3 697	509	4 206
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	-
c) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	3 697	509	4 206
d) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	3 697	509	4 206

20. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

Na dzień bilansowy ZMG Glinik Sp. z o.o. posiada:

- 50% udziałów w Centrum Techniki Górniczej Glinik Sp. o.o. (Nowokuźniek – Rosja)
- 49% akcji w Fabryce Maszyn J.S. Czernych S.A. (Kisielewsk – Rosja)

21. AKTYWA FINANSOWE

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH	Na dzień 31.12.2013	Na dzień 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Wartość udziałów i akcji spółek niepodlegających konsolidacji	20 766	21 913
Razem	20 766	21 913

Zestawienie jednostek powiązanych zaprezentowano we wprowadzeniu do sprawozdania na stronie 15.

Na wartość udziałów i akcji niepodlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w spółkach: Dams GmbH, Famur Institute Sp. z o.o., OOO Famur Rosja, FAMUR MACHINERY Sp. z o.o., OOO Famur Ukraina, Famur India Mining Solutions, TOO Famur Kazachstan oraz pozostałe.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu lub do sprzedaży.

22. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	IPLN	TPLN
a) materiały	72 123	81 485
b) półprodukty i produkty w toku	59 268	80 503
c) produkty gotowe	14 028	13 629
Zapasy, razem	145 419	175 617

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Stan na początek okresu	22 734	18 063
a) zwiększenia (z tytułu)	9 250	11 314
- utworzenie odpisu	9 250	11 314
b) zmniejszenia (z tytułu)	5 732	6 642
- wykorzystanie	5 609	6 462
- rozwiązanie	123	180
- pozostałe	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	26 252	22 734

23. KONTRAKTY DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o ujęte straty) na dzień bilansowy:	837 550	164 128
Minus faktury wystawione zgodnie z postępowaniem prac na dzień bilansowy:	695 183	340 856
Zaliczki otrzymane na dzień 31.12. z tyt. Kontraktów dług.	-	4 606
Ujęte w sprawozdaniu finansowym jako kwoty należne w ramach umowy o usługę budowlaną prezentowane w bilansie w należnościach z tyt. dostaw i usług	142 367	67 464
Kwoty przychodów z tytułu umów ujęte jako przychody za dany okres.	680 812	754 867

24. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

	Wartość godziwa składników aktywów oddanych w leasing Stan na koniec okresu 31.12.2013	Wartość godziwa składników aktywów oddanych w leasing Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Należności z tytułu leasingu finansowego, płatne w okresie:	15	28 666
Do jednego roku	15	19 811
Od roku do pięciu lat	-	8 855
Powyżej pięciu lat	-	-
Minus: przychód do uzyskania w kolejnych okresach	-	-
Wartość bieżąca minimalnych rat należnych rat leasingowych	15	28 666
W podziale na:		
Długoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie powyżej 12 m-cy)	-	8 855
Krótkoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie do 12 m-cy)	15	19 811

Jednostki Grupy nie określają wartości rezydualnej wyrobów oddanych w użytkowanie na podstawie umów leasingu finansowego. Przepisy zawarte w MSR 17 zalecają stosowanie degresywnych metod podziału kosztów finansowych na poszczególne okresy leasingu. Jednostki Grupy stosują metodę odwróconych okresów w celu ustalenia kwoty odsetek na poszczególne okresy leasingu i ujmuje ją w przychodach ze sprzedaży działalności podstawowej, zgodnie z opisanymi wyżej zasadami rachunkowości.

25. POZOSTALE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) od jednostek powiązanych	11 429	10 952
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	11 399	9 207
- do 12 miesięcy	11 397	9 207
- powyżej 12 miesięcy	2	-
- inne	29	1 745
b) należności od pozostałych jednostek	435 270	402 110
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	376 446	351 240
- do 12 miesięcy	376 446	351 240
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	53 885	15 083
- inne	4 925	15 976
- z tytułu leasingu finansowego	15	19 811
Należności krótkoterminowe netto, razem	446 699	413 062
c) odpisy aktualizujące wartość należności	109 488	112 739
Należności krótkoterminowe brutto, razem	556 187	525 801

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Stan na początek okresu	112 739	143 807
a) zwiększenia (z tytułu)	10 071	25 635
- należności przeterminowane	6 736	22 957
- zagrożenie nieściągalności	2 872	2 140
- wycena należności w walutach na dzień bilansowy	464	292
- pozostałe	-	246
b) zmniejszenia (z tytułu)	13 322	56 703
- wykorzystanie	3 987	2 975
- wycena należności w walutach na dzień bilansowy	735	2 075
- rozwiązanie	8 600	51 635
- przeksięgowanie	-	-
- pozostałe	-	18
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	109 488	112 739

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (PRZETERMINOWANE-BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) do 1 miesiąca	12 839	36 468
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	4 056
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 703	1 801
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	5 708
e) powyżej 1 roku	12 924	10 630
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	30 466	58 663
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane	18 683	15 281
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	11 782	43 382

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	5 424	5 232
- podatek od nieruchomości	4	4
- ubezpieczenia	2 226	2 012
- opłaty	196	798
- dokumentacja, analizy, certyfikaty	503	396
- inne	2 499	2 022
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	277	679
- prowizja dla pośrednika	119	276
- korzystanie z programu komputerowego	158	403
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	5 701	5 911

Środki pieniężne

Gotówka oraz ich ekwiwalenty składają się ze środków pieniężnych w kasie oraz środków pieniężnych na lokatach bankowych.

W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

26. KREDYTY I POŻYCZKI

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2013

FAMUR S.A.

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	25 000	2015-01-15	PLN	0,00	WIBOR + marża	weksel in blanco hipoteka kaucyjna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oświadczenie o poddaniu się egzekucji pełnomocnictwo do rachunków bankowych
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	58 000	2016-10-10	PLN	0,00	WIBOR + marża	Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach, zastaw na akcjach
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	50 000	2016-06-30	PLN	0,00	WIBOR + marża	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zapasach, hipoteka łączna umowna na nieruchomościach
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	142 000	2015-12-13	PLN/ EUR	14 651	WIBOR + marża	zastaw na akcjach
w tym EUR		41 000			3 427	EURIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Dams GMBH	Velbert Niemcy	3 371	2014-02-28	PLN/ EUR	3 420	EURIBOR + marża	-
w tym EUR		800			800		
Naliczone na dzień bilansowy odsetki od pożyczek					53		
					18 124		

FAZOS S.A.

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
RAIFFEISEN BANK POLSKA	Warszawa	30 000	2014-07-31	PLN	0,00	WIBOR + marża	pełnomocnictwo do rachunków bankowych hipoteka na nieruchomościach
Razem							

NOWOMAG S.A.

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty na dzień bilansowy w PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK BPH S.A.	KATOWICE	13 950	30.05.2015	PLN	0,00	WIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji pełnomocnictwo do rachunków hipoteka umowna i kaucyjna wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej zastaw na zapasach wraz z cesją praw z polisy
Razem							

PIOMA S.A.

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	42 000	2016-01-15	PLN	0,00	WIBOR + marża	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zapasach, hipoteka kaucyjna na nieruchomościach
Razem							

REMAG S.A.

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Bank Polska Kasa Opleki S.A	Warszawa	50 000	2016-06-30	PLN	0,00	WIBOR + marża	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zapasach, hipoteka łączna umowna na nieruchomościach
Razem							

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2013

FAMUR S.A.

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa w tym EUR	142 000 41 000	2015-12-13	PLN/ EUR	14 651 3 427	WIBOR + marża EURIBOR + marża	zastaw na akcjach oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Wycena kredytów/ pożyczek					191		
Razem					14 842		

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2012

FAMUR SA

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty TPLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	25 000	2015-01-15	PLN	-	WIBOR + marża	weksel in blanco hipoteka kaucyjna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oświadczenie o poddaniu się egzekucji pełnomocnictwo do rachunków bankowych
BANK NORDEA S.A.	Warszawa w tym EUR	142 000 41 000	2015-12-31	PLN/ EUR	28 108 14 441	WIBOR + marża EURIBOR + marża	zastaw na akcjach oświadczenie o poddaniu się egzekucji
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	36 026	2014-12-31	PLN	12 009	WIBOR + marża	zastaw rejestrowy na maszynach oświadczenie o poddaniu się egzekucji cesją praw z umowy ubezpieczenia maszyn stanowiących zabezpieczenie
Pozostałe					-76		
					40 041		

NOWOMAG SA

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty na dzień bilansowy w TPLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK BPH S.A.	KATOWICE	13 950	30.05.2015	PLN	-	WIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji pełnomocnictwo do rachunków hipoteka umowna i kaucyjna wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej zastaw na zapasach wraz z cesją praw z polisy
Razem					-		

PIOMA SA

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty TPLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Nordea Bank Polska S.A.	Gdynia	42 000	2013-08-31	PLN	-	WIBOR + marża	hipoteka kaucyjna łączna, zastaw rejestrowy na zapasach przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia majątku stanowiących zabezpieczenie Banku weksle własny in blanco + deklaracja pełnomocnictwo do rachunków bankowych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
BIURO PROJEKTÓW PROREM SP Z O.O	Katowice	800	2013-01-22	PLN	800	WIBOR + marża	
Razem					800		

ZMG GLINIK SA

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty TPLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
FHS DAMS SP Z O.O.	Katowice	4 012	21.01.2013	PLN	4 012	WIBOR + marża	
Nordea Bank SA		13 000	08.02.2013	PLN	-	WIBOR + marża	
Razem					4 012		

FAZOS SA

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
RAIFFEISEN BANK POLSKA	Warszawa	22 500	2014-07-31	PLN	-	WIBOR + marża	pehomonictwo do rachunków bankowych hipoteka na nieruchomościach
Razem							

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2012

FAMUR SA

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania TPLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	Kwota pozostała do spłaty TPLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa w tym EUR	142 000 28 882	2015-12-31	PLN/ EUR	56 215 28 882	WIBOR + marża EURIBOR + marża	zastaw na akcjach oświadczenie o poddaniu się egzekucji
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	36 026	2014-12-31	PLN	12 009	WIBOR + marża	zastaw rejestrowy na maszynach oświadczenie o poddaniu się egzekucji cesja praw z umowy ubezpieczenia maszyn stanowiących zabezpieczenie
Dams GMBH	Velbert Niemcy w tym EUR	3 371 3 371	2014-02-28	EUR	3 371 3 371	EURIBOR + marża	
Wycena kredytów/ pożyczek					320		
Razem					71 915		

27. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE

Jednostki Grupy nie wyemitowała obligacji zamiennych na akcje.

28. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Grupy nie ulega zmianie.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione w notcie nr 26, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, i zysk zatrzymany.

29. PODATEK ODROZCZONY

Pewne tytuły składnika aktywów i rezerwy na podatek odroczony zostały ujęte per saldo. Per saldo zaprezentowano utworzoną rezerwę na podatek dochodowy oraz aktyw na podatek dochodowy z tytułu przekształceń umów dzierżawy kombajnów w umowy leasingu finansowego. Poniżej zaprezentowano stany aktywów i rezerwy na podatek odroczony na dzień bilansowy w oparciu o najistotniejsze pozycje:

a) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

STAN AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) odniesionych na wynik finansowy	55 790	49 903
- świadczenia na rzecz pracowników	7 257	7 671
- straty odliczane za lata poprzednie	6 717	9 602
- niewypłacone wynagrodzenia	289	203
- zobowiązania odsetkowe	-	89
- nie zrealizowane różnice kursowe	-	852
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	5 345	4 644
- odpis aktualizujący majątek finansowy	721	32
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	3 637	4 314
- rezerwa na węgiel i deputat dla emerytów	3 495	3 719
- korekta konsolidacyjna	371	555
- inne	27 958	18 222
b) odniesione na kapitał	- 1 006	173
- zyski straty aktuarialne	- 1 006	173

b) Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

STAN REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) odniesionej na wynik finansowy	29 763	37 183
- powstania różnic przejściowych	29 763	37 183
- leasing	736	1 066
- amortyzacja środków trwałych	-	-
- odsetki i prowizje dotyczące kredytów	-	337
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	16 921	21 036
- dodatnie różnice kursowe	-	32
- korekta konsolidacyjna	-	337
- wynik na kontraktach długoterminowych	684	2 234
- inne, w tym	11 423	12 141
- leasing finansowy	-	6 866
- kary i odszkodowania	-	1 370
b) odniesionej na kapitał własny	351	351
- wycena środków trwałych wg wartości godziwej	351	351

30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

	Wartość bieżąca rat leasingowych	Wartość bieżąca rat leasingowych
	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:	32 887	44 587
jednego roku	18 404	15 339
dwóch do pięciu lat	14 483	29 248
powyżej pięciu lat	-	-
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	-	-
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	32 887	44 587
Pomniejszona o kwoty wymagalne w ciągu 12 miesięcy (ujęte w zobowiązaniach krótkoterminowych)	18 404	15 339
Zobowiązanie wymagalne w okresie po 12 miesiącach	14 483	29 248

31. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania bieżące.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) wobec jednostek powiązanych	7 586	17 462
- kredyty i pożyczki	3 473	4 737
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	1 388	9 602
- do 12 miesięcy	1 388	9 602
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- inne	2 725	3 123
b) wobec pozostałych jednostek	204 744	258 800
- kredyty i pożyczki	14 651	40 116
- zobowiązania krótkoterminowe z tyt. leasingu finansowego	18 404	15 339
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	84 554	129 872
- do 12 miesięcy	84 554	129 872
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- zaliczki otrzymane na dostawy	552	27 156
- z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	54 892	25 777
- z tytułu wynagrodzeń	7 898	9 048
- inne	23 793	11 492
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	212 330	276 262

Zdaniem zarządu Jednostki Dominującej wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

INNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) bieme rozliczenia międzyokresowe kosztów	77	6
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe	77	6
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	30 661	37 733
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe	30 661	37 733
- przychód ze sprzedaży majątku wziętego w leasing	476	793
- inne	30 185	36 940
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	30 738	37 739

32. REZERWY

ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) stan na początek okresu	42 903	53 720
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	15 842	12 861
- rezerwy na świadczenia emerytalne	5 628	10 759
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	21 433	30 100
b) stan na koniec okresu	34 963	42 903
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	16 343	15 842
- rezerwy na świadczenia emerytalne	3 070	5 628
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	15 550	21 433

ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) stan na początek okresu	13 717	10 963
- rezerwa na świadczenia pracownicze	5 796	4 469
- rezerwa na świadczenie emerytalne	426	1 106
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2 179	2 152
- rezerwa na urlopy	5 316	3 236
b) stan na koniec okresu	15 577	13 717
- rezerwa na świadczenia pracownicze	7 653	5 796
- rezerwa na świadczenie emerytalne	137	426
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2 866	2 179
- rezerwa na urlopy	4 921	5 316

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
a) stan na początek okresu	19 272	6 278
- rezerwa na ryzyko procesowe	63	63
- rezerwa na zobowiązania	2 815	3 500
- deputaty, ekwiwalenty	16 394	2 714
b) stan na koniec okresu	19 383	19 272
- rezerwa na ryzyko procesowe	-	63
- rezerwa na zobowiązania	-	2 815
- deputaty, ekwiwalenty	19 383	16 394

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012
	TPLN	TPLN
b) stan na początek okresu	90 979	28 249
- rezerwa na węgiel dla emerytów	11 840	-
- gwarancje i reklamacje	22 740	3 360
- rezerwa na pozostałe koszty	56 048	22 666
- niezafakturowane koszty	351	2 223

b) stan na koniec okresu	24 464	90 979
- gwarancje i reklamacje	11 793	11 840
- rezerwa na pozostałe koszty	12 671	22 740
- ryzyko procesowe		56 048
- niezafakturowane koszty		351

Stan rezerw aktuarialnych

TPLN	2013	2012
Stan rezerw aktuarialnych na 1 stycznia	26 828	27 509
Koszty zatrudnienia	1 849	-2 808
Koszty odsetek	1 039	1 229
Straty/(zyski) aktuarialne ujmowane w rachunku wyników	956	2 684
Straty/(zyski) aktuarialne ujmowane w całkowitych dochodach	-5 298	1 181
Wypłacone świadczenia	-2 750	-2 967
Stan rezerw aktuarialnych na 31 grudnia	22 624	26 828

33. KAPITAŁ PODSTAWOWY

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji w szt.	Data rejestracji
A	imienne		432 460 830	
B	zwykle na okaziciela		49 039 170	19.09.2006
Liczba akcji razem			481 500 000	
Kapitał zakładowy, razem			4 815 000,00	
Wartość nominalna jednej akcji = 0,01			0,01 zł	
		Stan na koniec okresu 31.12.2013	Stan na koniec okresu 31.12.2012	
Liczba akcji w szt.		481 500 000	481 500 000	

34. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ

W roku 2006 spółka Famur S.A. przeprowadziła publiczną subskrypcję akcji zwykłych na okaziciela serii B. W związku z tym kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszony o koszty emisji, wynosi 143 210 tys. zł

35. ZYSKI ZATRZYMANE

Na dzień 31.12.2013 r. kwota zysków zatrzymanych wynosi 595 705 tys. zł, na które składa się

- zysk Grupy roku bieżącego w wysokości 207 627 tys. zł
- zyski straty aktuarialne 4 290 tys. zł
- wykup kapitału mniejszości 46 803 tys. zł.

- zyski lat ubiegłych w wysokości 336 985 tys. z ł obejmujące :

- Wycenę gruntów zaliczanych do należności inwestycyjnych PIOMA SA w wys. 1 573 tys. zł
- Zysk na sprzedaży akcji własnych 118 tys. zł.
- Zyski spółek z lat ubiegłych w wys. 335 294 tys. zł

36. SPRZEDAŻ SPÓŁEK ZALEŻNYCH

W 2013 roku nie wystąpiła sprzedaż spółek zależnych.

37. POŁĄCZENIE SPÓŁEK

Nie wystąpiło połączenie spółek w 2013 roku.

38. INSTRUMENTY FINANSOWE

Grupa posiada na dzień 31.12.2013 r. pochodne instrumenty finansowe typu forward zabezpieczające kursy walut.

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji zabezpieczonego przepływu pieniężnego lub grupy przepływów	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg. kursu terminowego w TPLN	Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających na dzień 31.12.2013 w TPLN	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2014	17 203	16 796	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2014	1 713	1 700	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż CZK	II kwartał 2014	8 145	7 619	Ryzyko walutowe
RAZEM		27 061	26 115	

Instrumenty finansowe w podziale na klasy na dzień 31.12.2013 i 31.12.2012

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w TPLN	
	31.12.2013	31.12.2012
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności spełniające definicję instrumentów finansowych	400 175	429 704
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	203 574	183 500
Razem aktywa finansowe	603 750	613 204
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	14 842	71 915
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	14 483	29 248
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	18 124	44 853
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	153 358	233 300
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	18 404	15 339
Razem zobowiązania finansowe	219 212	394 655

Wartości bilansowe instrumentów finansowych odpowiadają ich wartości godziwej.

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie wartości bilansowe na dzień 31.12.2013 i 31.12.2012

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w TPLN	
	31.12.2013	31.12.2012
Pożyczki udzielone i należności własne	400 175	429 704
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Środki pieniężne	203 574	183 500
Razem aktywa finansowe według kategorii	603 750	613 204
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Pozostałe zobowiązania, w tym:	219 212	394 655
- zobowiązania handlowe oraz pozostałe	153 358	233 300
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	32 967	116 768
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	32 887	44 587
Razem zobowiązania finansowe według kategorii	219 212	394 655

39. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Ryzyko kredytowe

01.01.2013 - 31.12.2013

	Wartość nominalna należności w TPLN	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości w TPLN	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości w TPLN	
			<360 dni	>360 dni
Struktura wiekowa należności finansowych				
Należności z tytułu dostaw i usług	387 845	357 379	17 542	12 924
Pozostałe należności finansowe	12 330	12 330	-	-
Razem	400 175	369 709	17 542	12 924

01.01.2012 - 31.12.2012

	Wartość nominalna należności w TPLN	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości w TPLN	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości w TPLN	
			<360 dni	>360 dni
Struktura wiekowa należności finansowych				
Należności z tytułu dostaw i usług	360 447	313 270	47 102	75
Pozostałe należności finansowe	69 257	69 257	-	-
Razem	429 704	382 527	47 102	75

Ryzyko związane z płynnością

01.01.2013 - 31.12.2013

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań w TPLN	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni w TPLN	1-2 lat w TPLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	85 942	85 942	-
Kredyty i pożyczki	32 967	18 124	14 842
Pozostałe zobowiązania finansowe	100 303	85 821	14 483

Razem	219 212	189 887	29 325
--------------	----------------	----------------	---------------

01.01.2012 - 31.12.2012

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań w TPLN	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni w TPLN	1-2 lat w TPLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	139 474	139 232	242
Kredyty i pożyczki	116 768	44 853	71 915
Pozostałe zobowiązania finansowe	138 412	40 445	97 967
Razem	394 654	224 530	170 124

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

31.12.2013

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa TPLN	Wartość narażona na ryzyko TPLN	EUR/PLN		CZK/PLN		USD/PLN		wynik finansowy		wynik		Inne/PLN	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	203 574	11 285	774	-774	10	-10	228	-228	117	-117				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	400 175	26 756	2 451	-2 451	145	-145	61	-61	19	-19				
Zobowiązania finansowe	-32 887	-												
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-153 358	-13 865	-1 354	1 354			-30	30	-3	3				
Kredyty i pożyczki	-32 967	-32 723	-3 272	3 272										

31.12.2012

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa TPLN	Wartość narażona na ryzyko TPLN	EUR/PLN		CZK/PLN		USD/PLN		wynik finansowy		wynik		Inne/PLN	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Aktywa finansowe	22 014	22 014												
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	183 500	9 152	694	-694	6	-6	216	-216						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	429 704	68 249	6 677	-6 677	65	-65	46	-46	37	-37				
Zobowiązania finansowe	-44 587	-												
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-233 300	-11 257	-1 097	1 097			-19	19	-10	10				
Kredyty i pożyczki	-116 768	-44 371	-4 437	4 437										

31.12.2013

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w TPLN	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik		Ryzyko walutowe wpływ na wynik	
		+ 100 pb w TPLN	- 100 pb w TPLN	+ 10%	- 10%
		+ 100 pb w tys. EUR	- 100 pb w tys. EUR	+ 10%	- 10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	203 574	2 036	-2 036	1 128	-1 128
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	400 175	-	-	2 676	-2 676
Zobowiązania finansowe	-32 887	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-153 358	-	-	-1 387	1 387
Kredyty i pożyczki	-32 967	-330	330	-3 272	3 272

31.12.2012

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w TPLN	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik		Ryzyko walutowe wpływ na wynik	
		+ 100 pb w TPLN	- 100 pb w TPLN	+ 10%	- 10%
		+ 100 pb w tys. EUR	- 100 pb w tys. EUR	+ 10%	- 10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	183 500	1 835	-1 835	915	-915
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	429 704	-	-	6 825	-6 825
Zobowiązania finansowe	-44 587	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-233 300	-	-	-1 126	1 126
Kredyty i pożyczki	-116 768	-	-	-4 437	4 437

40. ZYSKI/STRATY NETTO ORAZ PRZYCHODY/KOSZTY Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zyski lub straty netto z tytułu instrumentów finansowych w podziale na kategorie	Wartość bilansowa w TPLN	
	31.12.2013	31.12.2012
Zyski lub straty netto dotyczące aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	759	371
Zyski lub straty netto dotyczące udzielonych i otrzymanych pożyczek	-535	-660
Zyski lub straty netto dotyczące należności i zobowiązań handlowych	-1 786	-6 622
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej	-3 197	-14
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu (z wyłączeniem zobowiązań handlowych)	-453	-1 137
Zyski/straty dotyczące środków pieniężnych	4 054	6 695
Razem zyski lub straty netto z tytułu instrumentów finansowych	-1 158	-1 367
Pozostałe przychody/koszty finansowe z tytułu innych pozycji niż instrumenty finansowe	-1 040	-
Razem przychody/koszty finansowe	-2 198	-1 367

41. NABYCIE ORAZ WŁĄCZENIE DO KONSOLIDACJI SPÓŁEK ZALEŻNYCH

W 2013 roku utworzono dwie nowe spółki Famur Finance Georyt Sp. z o.o. S.K.A. oraz Famur Brand Sp. z o.o. Spółki te zostały włączone do konsolidacji w październiku 2013 roku. W dniu 28 października 2013r. FAMUR S.A. objął w kapitale zakładowym spółki FAMUR FINANCE GEORYT Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna 50.000 imiennych akcji zwykłych serii B o wartości nominalnej po 50,00 zł każda tj. o łącznej wartości nominalnej 2.500.000,00 zł. FAMUR S.A. objął akcje po cenie emisyjnej 4.302,30 zł za jedną akcję tj. łącznie 215.115.000,00 zł w zamian za wkład nie pieniężny w postaci przeniesienia prawa do znaku towarowego „FAMUR”.

W dniu 28 października 2013r. FAMUR S.A. obejmie w kapitale zakładowym spółki FAMUR Brand Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 40.000 nowych udziałów o wartości nominalnej po 50,00 zł każdy tj. o łącznej wartości nominalnej 2.000.000 zł. Nowoutworzone udziały zostaną objęte w całości przez jedynego wspólnika tj. FAMUR S.A., który pokryje je wkładem pieniężnym w kwocie 215.115.000,00 zł wniesionym do dnia 30 października 2013 roku.

Spółki Famur Finance Georyt Sp. z o.o. S.K.A. oraz Famur Brand Sp. z o.o. zostały włączone do konsolidacji w październiku 2013 roku.

W dniu 3 kwietnia 2012 FAMUR SA podpisał list intencyjny ze spółką Fabryka Maszyn „GLINIK” S.A. z siedzibą w Gorlicach dotyczący nabycia udziałów Zakładu Maszyn Górniczych „Glinik” sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach. W dniu 28 maja 2012r. Emitent podpisał ze spółką Fabryka Maszyn „GLINIK” S.A. umowę nabycia 46.500 udziałów, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” sp. z o.o. za cenę 16 000 tys. zł. Ustalona przez strony cena sprzedaży udziałów uległa zwiększeniu w związku z ugodą zawartą przez ZMG Glinik Sp. z o.o.. Cena nabycia udziałów przez FAMUR SA od Fabryki Maszyn Glinik SA została zwiększona o kwotę stanowiącą 50 % kwoty ugody pomniejszonej o koszty jej zawarcia tj. 5 535 tys. zł. Wartość ta nie stanowiła korekty ceny przy wyliczeniu wartości firmy. Podstawowa działalność Zakładu Maszyn Górniczych „Glinik” sp. z o.o. obejmuje produkcję maszyn i urządzeń dla górnictwa węgla kamiennego. Spółka Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” sp. z o.o. w miesiącu lutym zawarła z wierzycielami układ, który z dniem 17 marca br. został prawomocnie zatwierdzony.

Analiza nabytych aktywów i zobowiązań

W TPLN	Stan na dzień 01.06.2012
I. Aktywa trwałe	47 310
1. Wartości niematerialne	872
2. Rzeczowe aktywa trwałe	37 819
3. Należności długoterminowe	582
4. Inwestycje długoterminowe	5 091
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	1
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 945
II. Aktywa obrotowe	34 543
1. Zapasy	4 675
2. Należności krótkoterminowe	15 836
3. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 657
4. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	2 375
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	70 402

1. Rezerwy na zobowiązania	13 599
2. Zobowiązania długoterminowe	34 717
3. Zobowiązania krótkoterminowe	22 086
Wartość aktywów netto	11 451
Wartość nabytych przez FAMUR S.A. aktywów netto	11 451

Kwoty przychodów ZMG GLINIK Sp. z o.o. od dnia przejęcia, po uwzględnieniu wyłączeń, ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu rachunku z zysków i strat

	Za okres 01.06.2012 - 31.12.2012 TPLN
Sprzedaż materiałów i towarów	3 193
Sprzedaż produktów i usług	8 347
W tym, przychody z kontraktów długoterminowych	-
Razem	11 540
Pozostałe przychody operacyjne	15 770
Przychody finansowe	1 350
Razem	28 660

Wartość firmy powstała z tytułu przejęcia

Dane w TPLN	
Przekazana zapłata	16 000
Wartość godziwa aktywa netto przypadające jednostce dominującej	11 451
Wartość firmy	4 459

Wpływy pieniężne netto z tytułu przejęcia

	Za okres 01.06.2012 - 31.12.2012 w TPLN
Zapłata w środkach pieniężnych	16 000
Przejęte środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 657
	4 343

Na dzień 31.12.2012 udział wyniku ZMG GLINIK Sp. z o.o. w zysku Grupy FAMUR stanowi 9 %.

42. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzono, zgodnie postanowieniami MSR 7. Spółki Grupy sporządzają Sprawozdanie z przepływów pieniężnych zgodnie z wymogami standardu oraz prezentują go jako integralną część sprawozdania finansowego za każdy okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych przedstawia informacje na temat przepływów pieniężnych zaistniałych w ciągu okresu, w podziale na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową. Spółki Grupy prezentują przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej w sposób najbardziej odpowiedni dla rodzaju prowadzonej przez nie działalności. W sporządzonym Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wartość odsetek z tytułu leasingu finansowego, należnych spółkom Grupy wyłączonym z konsolidacji zakwalifikowano, zgodnie z wymogami prezentacji określonych w MSSF w części działalności operacyjnej.

Przy przejęciu lub sprzedaży jednostek zależnych łączne przepływy pieniężne prezentowane są odrębnie i zaliczane do działalności inwestycyjnej.

Przy przejęciu jak i sprzedaży jednostek zależnych spółki w odniesieniu do każdego okresu sprawozdawczego wykazują w łącznych kwotach:

- ogólną kwotę za jaką nabyto lub sprzedano jednostkę
- część zapłaty uiszczonej przy nabyciu lub uzyskanej przy sprzedaży, gdy płatności dokonano w formie pieniężnej lub ekwiwalentów środków pieniężnych
- kwotę środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w jednostce zależnej, która została przejęta lub sprzedana
- wartość aktywów i pasywów połączonych w najważniejsze kategorie, innych niż środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w jednostce zależnej przejętej lub sprzedanej.

Struktura środków pieniężnych na początek i koniec okresu	FAMUR S.A.
	TPLN
a) środki pieniężne razem (stan na początek okresu)	183 500
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	183 500
b) środki pieniężne razem (stan na koniec okresu)	203 574
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	203 574
Zmiana stanu środków pieniężnych	20 074
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	277 427
Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej	-138 187
Środki pieniężne z działalności finansowej	-119 165

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ	FAMUR S.A.
	TPLN
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ	-70 120
1. Stan zobowiązań operacyjnych na początek okresu /1.1 – 1.2 do 1.6./	319 543
1.1. stan zobowiązań na początek okresu	391 741
1.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na początek okresu	-3 037
1.3. stan zobowiązań finansowych na początek okresu	-44 591
1.4. stan kredytu na początek okresu	-116 768
1.5. podatek dochodowy	-3 001
1.6. kompensaty	95 198
1.7. stan zobowiązań z tyt. dywidend	-47
2. Stan zobowiązań operacyjnych na koniec okresu /2.1 – 2.2 do 2.7./	249 423
2.1. stan zobowiązań na koniec okresu	251 264
2.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na koniec okresu	-10 431
2.3. stan zobowiązań finansowych na koniec okresu	-47 031
2.4. stan kredytu na koniec okresu	-32 966
2.5. podatek dochodowy	-7 017
2.6. kompensaty	95 421
2.7. stan odsetek z tyt. pożyczek - zapłacone	183
2.8. stan zobowiązań z tyt. dywidend	-47

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU NALEŻNOŚCI	FAMUR S.A.
	TPLN
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI	18 676
1. Stan należności na początek okresu	484 822
1.1. stan należności długoterminowych na początek okresu	11 890
1.2. stan należności krótkoterminowych na początek okresu	413 062
1.3. Nie zapłacone odsetki od udzielonych pożyczek	-67
1.4. Stan należności z tyt. pdop na początek okresu	-469
1.5. Stan należności inwestycyjnych na początek okresu	-4 534
1.6. Kompensaty	64 940
2. Stan należności na koniec okresu	466 146
1.1. stan należności długoterminowych na koniec okresu	4 122
1.2. stan należności krótkoterminowych na koniec okresu	473 448
1.3. Nie zapłacone odsetki od udzielonych pożyczek	0
1.4. Stan należności z tyt. pdop na koniec okresu	-638
1.5. Stan należności inwestycyjnych na koniec okresu	-2 428
1.6. Kompensaty	-8 358

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZAPASÓW	FAMUR S.A.
	TPLN
ZMIANA STANU ZAPASÓW	30 197
1. Stan zapasów na początek okresu	178 537
1.1. stan zapasów na początek okresu	178 537
2. Stan zapasów na koniec okresu	148 339
2.1. stan zapasów na koniec okresu	148 339

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	FAMUR S.A.
	TPLN
ZMIANA STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	-4 610
1. Różnica /aktywa/	2 180
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	53 724
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	56 251
Podatek odroczony - korekta zysku netto - początek okresu	-50 076
Podatek odroczony - korekta zysku netto - koniec okresu	-54 784
2. Różnica /aktywa/	210
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	5 911
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	5 701
stan niezakończonych prac rozwojowych na początek okresu	0
stan niezakończonych prac rozwojowych na koniec okresu	0
3. Różnica /pasywa/	-7 001
stan innych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	37 739
stan innych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	30 738

43. DOTACJE

Prezentowane w bilansie w pozostałych zobowiązaniach - rozliczeniach międzyokresowych, środki o wartości 32 943 tys. zł. Jednostka Dominująca otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa. Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

44. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Dane w TPLN	31.12.2013	31.12.2012
1. Należności warunkowe	-	-
2. Zobowiązania warunkowe	254 074	352 406
- udzielone gwarancje, w tym:	26 823	16 931
- przetargowe	6 620	9 920
- dobrego wykonania kontraktu	20 203	5 994
- pozostałe	-	1 017
- poręczenie i weksle na rzecz instytucji finansowych	78 230	152 255
- wykup wierzytelności	83 351	117 550
- zobowiązania układowe do umorzenia	65 670	65 670

45. INFORMACJA O ZNACZĄCYCH TRANSAKCJACH Z KLIENTAMI

Istotne transakcje z klientami, w przypadku gdy przychody z tymi kontrahentami stanowią 10% i więcej łącznych przychodów, zostały opisane w sprawozdaniu z działalności Grupy FAMUR.

46. WYNAGRODZENIE INSTRUMENTAMI KAPITAŁOWYMI SPÓŁKI

Nie dotyczy

47. PROGRAM ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH

Nie dotyczy.

48. KOREKTA BŁĘDU

Nie występuje.

49. INFORMACJE DODATKOWE

- W dniu 26 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu całości zysku netto za rok obrotowy 2012 na kapitał zapasowy Spółki.
- W dniu 26 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwały o powołaniu Rady Nadzorczej na kolejną kadencję w składzie: Pan Tomasz Domogała, Pan Jacek Domogała, Pan Tadeusz Uhl, Pan Jacek Osowski, Pan Czesław Kisiel.

- W dniu 14 listopada 2013 roku Rada Nadzorcza FAMUR S.A. podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 1 stycznia 2014 roku z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu: Pana Ryszarda Bednarza, Pana Ireneusza Tomeckiego oraz Pana Adama Wojciechowskiego oraz o powołaniu do Zarządu Spółki z dniem 1 stycznia 2014 roku Pana Jacka Osowskiego, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu. Pan Jacek Osowski, w związku z otrzymaną propozycją członkostwa w Zarządzie FAMUR S.A., w dniu 14 listopada 2013 roku, złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej FAMUR S.A. W dniu 14 listopada 2013 roku TDJ S.A. z siedzibą w Katowicach jako Akcjonariusz FAMUR S.A. posiadający pakiet ponad 20% głosów na Walnym Zgromadzeniu FAMUR S.A., na podstawie art. 354 ksh w zw. z §13 ust. 4 statutu FAMUR S.A., powołał do Rady Nadzorczej na wspólną kadencję Panią Irenę Marek.
- W dniu 19 grudnia 2013 Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym wydał postanowienie, mocą którego odmówił przyjęcia do rozpatrzenia skargi kasacyjnej Kopex S.A. wobec wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 08 listopada 2012 roku. Tym samym poprzedni wyrok pozostaje w mocy, w związku z czym rozwiązana została rezerwa w kwocie 56.048.047,75 zł.
- W dniu 29 marca 2013r. Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo spółki FAZOS S.A. przeciwko KOPEX S.A. oraz TAGOR S.A. o zapłatę 22.206.707,76 zł tytułem utraconych zysków w związku z brakiem realizacji kontraktu na rzecz odbiorcy chińskiego (raport bieżący nr 11/2013). Zarząd FAZOS S.A. po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem wyroku wniósł w dniu 6 czerwca 2013 r. apelację względem powyższego wyroku (raport bieżący nr 22/2013). W dniu 18.02.2014 odbyła się rozprawa apelacyjna w sprawie powództwa FAZOS S.A. przeciw KOPEX S.A. oraz Fabryce Maszyn i Urządzeń TAGOR S.A. Sąd po wysłuchaniu stanowisk stron zamknął rozprawę apelacyjną i odroczył ogłoszenie wyroku do dnia 3 marca 2014 r.
- Drugie postępowanie sądowe z powództwa spółki zależnej Emitenta tj. Fabryki Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. przeciwko KOPEX S.A. oraz Fabryce Urządzeń Górniczych TAGOR S.A., dotyczy odszkodowania, z tytułu szkody poniesionej przez FAZOS S.A. w związku z brakiem realizacji kontraktu na rzecz odbiorcy chińskiego. W postępowaniu tym Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. wystąpiła z żądaniem zapłaty odszkodowania z tytułu strat poniesionych w związku z koniecznością ubezpieczenia kursów walutowych (w wysokości 51.900.400 zł). Proces ten decyzją Sądu Okręgowego w Katowicach został zawieszony do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie z powództwa FAZOS S.A. przeciwko KOPEX S.A. oraz TAGOR S.A. o zapłatę 22.206.707,76 zł tytułem utraconych zysków.

50. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

- W dniu 3 stycznia 2014r. Zarząd FAMUR S.A. podpisał ze spółką TDJ S.A., będącą pośrednio akcjonariuszem dominującym Emitenta, umowę dającą prawo zakupu od podmiotu zależnego TDJ S.A. 7.433.000 akcji Kopex S.A., stanowiących 9,9996 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Kopex S.A. Cena nabycia tych akcji wyniesie 10,75 zł za jedną akcję. Prawo zakupu przysługiwać będzie Spółce Famur w okresie do 30 czerwca 2014 r. Jednocześnie Zarząd Spółki Famur informuje, że w dniu dzisiejszym przesłał zarządowi Kopex S.A. propozycję rozpoczęcia rozmów w sprawie połączenia obu spółek, która zakłada, że połączenie odbyłoby się w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez przeniesienie majątku Kopex S.A. w zamian za akcje Spółki Famur, które zostałyby wydane akcjonariuszom Kopex S.A. Proponowany przez Emitenta parytet połączenia na podstawie cen akcji zakłada, że za 1 akcję Kopex S.A. wydawane byłyby 2 akcje Spółki Famur.
- W dniu 6 lutego 2014 roku FAMUR S.A. zawarł umowę przeniesienia własności akcji REMAG S.A. będących w posiadaniu części akcjonariuszy mniejszościowych. Natomiast w dniu 26 lutego 2014 roku FAMUR S.A. podpisał z TDJ S.A. umowę zakupu 1.679 akcji REMAG S.A. stanowiących 0,0092% kapitału zakładowego tej spółki, w wyniku której udział FAMUR S.A. w kapitale zakładowym REMAG S.A. wynosi 100%.

- W dniu 28 lutego 2014 r. Zarząd FAMUR S.A. podjął uchwałę o uruchomieniu „Programu Integracji Operacyjnej” Grupy FAMUR. W tym samym dniu Rada Nadzorcza, zaakceptowała program i przyjęła do wdrożenia. W ramach programu Zarząd FAMUR S.A. zapoczątkował proces łączenia podmiotów Grupy Kapitałowej w taki sposób, aby docelowo stanowiły jeden podmiot z wieloma zakładami produkcyjnymi. Cel długoterminowy postawiony przed tym programem wynika z realizowanego od wielu lat konsekwentnego procesu upraszczania struktury organizacyjnej i ograniczania kosztów ponoszonych przez FAMUR S.A.. Realizując wyżej opisany program w dniu 28 lutego 2014 r. Zarząd FAMUR S.A. podjął decyzję o zamiarze połączenia i rozpoczął procedurę połączenia FAMUR S.A. ze swoją spółką zależną REMAG S.A., w której posiada 100% udziałów.
- W dniu 28 lutego 2014 r. został podpisany list intencyjny pomiędzy Emitentem a jego spółką zależną ZMG Glinik Sp. z o.o., Zgodnie z treścią listu, strony postanowiły o przeniesieniu FAZOS S.A. bezpośrednio pod ZMG Glinik Sp. z o.o. Intencją stron listu jest doprowadzenie do przejęcia przez ZMG Glinik kontroli nad FAZOS S.A. najpóźniej do końca 2014 r. ZMG Glinik Sp. z o.o., mając bezpośrednio, wieloletnie doświadczenie w obszarze produkcji obudów zmechanizowanych, będzie w stanie w sposób optymalny, przeprowadzić restrukturyzację wskazanego obszaru działalności, za który będzie odpowiadać w strukturze Grupy FAMUR. W oczekiwaniach Grupy zakład produkcyjny FAZOS S.A. po realizacji całego procesu będzie kontynuować produkcję obudów zmechanizowanych, a Grupa FAMUR utrzyma posiadane moce wytwórcze dla tej linii produktowej.
- W dniu 15 kwietnia 2014 roku została zawarta umowa sprzedaży udziałów w spółce Biuro Projektów Prorem spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Sprzedaż nastąpiła ze spółki Famur Institute spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz Prorem spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Tym samym spółka przestała być spółką zależną Famur Institute sp. z o. o. i nie należy już do Grupy FAMUR.

51. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIAZANYMI

Transakcje z jednostką dominującą

za okres od 01.01.13 do 31.12.13	Sprzedaż usług	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ Equity I Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-	-	-	-	-	-

za okres od 01.01.12 do 31.12.12	Sprzedaż usług	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ S.A.	234	17	-	4 418	-	-	-	443	22
Razem	234	17	-	4 418	-	-	-	443	22

Transakcje z jednostkami zależnymi

za okres od 01.01.13 do 31.12.13	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
Polska Grupa Odlewnicza S.A.	-	111	49	-	-	-	34	-	-	-	-	78
PIOMA - ODLEWNIA Sp. z o.o.	244	544	5	-	-	95	42	-	137	40	949	987
FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o.	-	788	-	43	-	-	51	-	9 602	-	8 663	3 041
ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM S.A.	157	-	-	-	-	-	45	-	728	-	-	6
ZAMET BUDOWA MASZYN S.A.	3	324	-	-	-	-	6	-	1 284	-	36	-
ZAMET INDUSTRY SA	23	763	-	-	-	438	64	-	355	-	26	567
DAMS GMBH	155	10	6 324	-	-	-	12	-	2 844	148	3 500	55
FABRYKA MASZYN GLINIK SA	-	33	707	-	-	5	-	-	4 683	-	16 567	439
NARZĘDZIA I URZĄDZENIE WIERTNICZE GLINIK Spółka z o.o.	4	108	-	17	-	-	4	-	2 643	-	711	10
KUŹNIA GLINIK SPÓŁKA Z O.O.	3	102	42	-	-	6	47	-	6 881	-	993	59
OOO FAMUR ROSJA	1 317	-	773	-	-	-	-	-	2 864	-	-	621
TL K4 Finance Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206	-	903
PEMUG SA	-	1 746	-	-	-	-	-	-	28	-	4 187	1
TDJ S.A.	-	173	-	-	-	-	41	-	5 323	-	5	34

96

52. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

Wynagrodzenia członków Zarządu i organów nadzoru Jednostki Dominującej za okres od 01.01.2013 roku do 31.12.2013 roku zaprezentowane zostały w tabelach poniżej

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, zarządzającym Spółką FAMUR SA

Wynagrodzenie Zarządu	Netto / zł /
Łaski Waldemar	710 502,83
- FAMUR SA	698 999,83
- z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej innych Spółek zależnych	11 503,83
Zawiszowska Beata	583 070,82
- FAMUR SA	573 473,10
- z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej innych Spółek zależnych	7 044,00
- z tytułu pełnienia funkcji w zarządzie innych Spółek zależnych	2 553,72
Bednarz Ryszard*	467 919,93
- FAMUR SA	387 709,93
- z tytułu pełnienia funkcji w zarządzie innych Spółek zależnych	80 210,00
Tomecki Ireneusz	648 894,91
- FAMUR SA	647 711,91
- z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej innych Spółek zależnych	1 183,00
Wojciechowski Adam	505 832,61
- FAMUR SA	503 646,89
- z tytułu pełnienia funkcji w zarządzie innych Spółek zależnych	2 185,72
Razem	2 916 221,10

Pani Beata Zawiszowska została powołana do Zarządu FAMUR MACHINERY Sp. z o.o. z dniem 07.01.2013r.

Pani Beata Zawiszowska została powołana do Zarządu Famur Brand Sp. z o.o. z dniem 30.09.2013r.

* Ponadto Pan Ryszard Bednarz w okresie I-XII 2013 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w spółce FAMUR INSTITUTE w kwocie 59.343,71 zł netto

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, nadzorującym Spółkę FAMUR SA

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	Netto / zł /
Domogała Jacek*	116.760,00 zł.
- z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	97.140,00 zł.
- z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej innych spółek zależnych	19.620,00 zł.
Domogała Tomasz*	48.684,00 zł.
Uhl Tadeusz	97.140,00 zł.
Osowski Jacek	44.627,00 zł.
Czesław Kisiel	29.304,00 zł.
Irena Marek*	0,00 zł.
Razem	336.515,00 zł.

Pan Jacek Osowski złożył rezygnację z zasiadania w Radzie Nadzorczej FAMUR S.A. z dniem 14.11.2013r.

Pani Irena Marek została powołana do Rady Nadzorczej FAMUR S.A. z dniem 14.11.2013r.

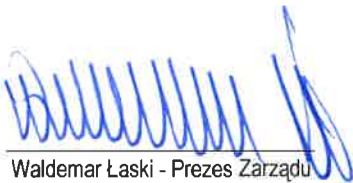
*Ponadto Pan Jacek Domogała w okresie I-XII 2013 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w kwocie 25 869,55 zł. netto

*Ponadto Pan Tomasz Domogała w okresie I-XII 2013 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenie w kwocie 20 244,92 zł. netto

*Ponadto Pani Irena Marek w okresie I-XII 2013 roku uzyskała wynagrodzenie z tytułu umowy pracę w kwocie 1 815,83 zł. netto

53. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

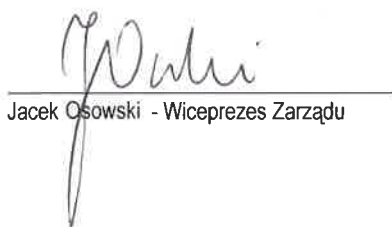
Spółka FAMUR SA zawarła w dniu 8 lipca 2013 roku umowę na usługi audytorskie z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73 prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów. Informację o przedmiocie umowy oraz wysokości wynagrodzenia przedstawiono w sprawozdaniu Zarządu z działalności FAMUR SA za 2013 rok.

Waldemar Łaski - Prezes Zarządu

Beata Zawiszowska - Wiceprezes Zarządu

Jacek Osowski - Wiceprezes Zarządu

Katowice, dnia 16 kwietnia 2014

Dorota Smuda
FK